

Utvecklings- och samordningsenheten
Alma Blake Elmvall
Projektochinvesteringsstod@jordbruksverket.se

Konsekvensutredning förslag till ändrade föreskrifter om ändring i Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2022:24) om stöd från havs-, fiskeri- och vattenbruksprogrammet

Av förordning (2024:183) om konsekvensutredningar framgår att en myndighet som överväger nya eller förändrade regler ska utreda reglernas kostnadsmässiga och andra konsekvenser i den omfattning som behövs i det enskilda fallet och dokumentera utredningen i en konsekvensutredning.

Författning som ändras

Statens jordbruksverks föreskrifter om stöd från havs-, fiskeri- och vattenbruksprogrammet

Tabell med föreskrifter som utreds

Kapitel	Paragraf	Avseende	Anm.
1	4	Undantag på grund av särskilda skäl	Ändrad
1	4 a	Undantag på grund av särskilda skäl	Ny
2	3	Vilka uppgifter stödsökande ska lämna vid ansökan om stöd	Ändrad (redaktionellt)
2	5	Vilka bilagor stödsökanden ska lämna vid ansökan om stöd	Ändrad
2	8	När en ansökan om stöd anses ha inkommit	Upphävd
2	15	När en ansökan om förskott anses ha inkommit	Upphävd
2	19	Vilka uppgifter ansökan om utbetalning ska innehålla	Ändrad (i sak och redaktionellt)
2	27	Vilka uppgifter stödmottagaren ska lämna vid ansökan om delutbetalning	Ändrad
2	47	Vad ansökan om byte av stödsökande eller	Ändrad (redaktionellt)

		stödmottagare ska innehålla	
3	12	Vilka utgifter och kostnader som stöd kan lämnas för gällande investeringar	<i>Ändrad (i sak och redaktionellt)</i>
4	3	Vem stöd får lämnas till, vilka insatser som är stödberättigade samt stödnivåer och stöd villkor för <i>Investeringar utveckling av hamnar och landningsplatser</i>	<i>Ändrad</i>
4	3 a	Stödtak för åtgärden <i>Investeringar utveckling av hamnar och landningsplatser</i>	<i>Ändrad.</i>
4	27	Om rapportering efter sökandet av förlorade redskap	<i>Upphävd</i>
Bilaga 2	2.10-11	Vilka uppgifter en ansökan om stöd för åtgärden investeringar för utveckling av hamnar och landningsplatser ska innehålla	<i>Punkt 10 ändrad Punkt 11 ny</i>
Bilaga 4	2.5	Vilka uppgifter en ansökan om slututbetalning för åtgärden investeringar för utveckling av hamnar och landningsplatser ska innehålla	<i>Punkt 5 ny</i>
Bilaga 4	9.5	Vilka uppgifter en ansökan om utbetalning för åtgärden Insamling av förlorade fiskeredskap och akvatiskt skräp ska innehålla	<i>Upphävd</i>

Bakgrund till förslaget

Den 30 november 2022 inleddes en ny programperiod för EU:s gemensamma fiskeripolitik. Programperioden ska pågå till och med 2027. Inför den nya programperioden har Sverige, i likhet med övriga medlemsländer i EU, tagit fram ett Havs-, fiskeri- och vattenbruksprogram som beskriver landets fiskeripolitik för perioden 2021–2027.

Havs-, fiskeri- och vattenbruksprogrammet är bindande för Sverige att följa. Programmet utgör en ram för regelverket kring stöden i den nya

programperioden. Nationell reglering kring de investeringsstöd och projektstöd som beskrivs i programmet finns i förordning (2022:1461) om stöd från Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden och i Jordbruksverkets föreskrifter (SJVFS 2022:24) om stöd från havs-, fiskeri- och vattenbruksprogrammet.

En del av ändringarna i föreskriften följer av en beslutad ändring i förordning (2022:1461) om stöd från Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden som ska träda i kraft den 15 april 2025.

Föreskriftsändringarna är planerade att träda i kraft samma dag. Detta förutsätter att den svenska förordningen träder i kraft enligt plan.

Jordbruksverket har även uppmärksammat att det finns vissa brister i andra bestämmelser. I dessa bestämmelser föreslår Jordbruksverket därför ändringar och förtydliganden för att åtgärda bristerna.

1 Allmänt

Vid framtagandet av konsekvensutredningen bör hänsyn tas till Ekonomistyrningsverkets vägledning. Om någon del av analysen inte kan göras ska detta motiveras.

Förslaget berör

Företag Andra enskilda Kommuner Regioner Staten

Jordbruksverket beskriver hur regleringen i föreskriften berör företag, andra enskilda, kommuner och regioner samt statliga aktörer i rollen som stödsökande och stödmottagare.

Regleringen i föreskriften berör även de statliga aktörer som är behöriga stödmyndigheter för stöd enligt förordningen (2022:1461).¹ Jordbruksverket har valt att inte beräkna vilken påverkan regleringen i föreskriften har för de behöriga stödmyndigheternas kostnader och intäkter under avsnitt 5 om statliga aktörer. Det framgår dock under respektive ändring i avsnitt 1 vilka bestämmelser som kan påverka den administrativa bördan för behöriga stödmyndigheter.

¹ De behöriga stödmyndigheterna för havs-, fiskeri- och vattenbruksprogrammet är länsstyrelsen i Västra Götalands län, länsstyrelsen i Blekinge län, länsstyrelsen i Stockholms län, länsstyrelsen i Gävleborgs län, länsstyrelsen i Norrbottens län, Havs- och vattenmyndigheten samt Jordbruksverket.

1.1 Beskrivning av problemet och vilken förändring som eftersträvas, samt vilka konsekvenser som uppstår om ingen åtgärd vidtas

1 kap. 4 och 4 a §§ Undantag vid särskilda skäl

Inledning

Regleringen i 4 § gör det möjligt för Jordbruksverket att besluta om undantag från vissa bestämmelser i föreskriften om det finns särskilda skäl. Det innebär att Jordbruksverket i undantagsfall kan tillåta att stödsökanden eller stödmottagaren uppfyller kraven på annat sätt eller under andra tidsramar än vad som uttryckligen är reglerat i föreskriften. Dessa bestämmelser är sådana som Jordbruksverket har utformat och som inte är direkt grundande i eller styrda av överordnade regelverk, såsom EU- eller regeringsförfordningar.

Jordbruksverket föreslår nu en ändrad hantering av ansökningsprocessen och vem som beslutar om undantag vid särskilda skäl. Jordbruksverket har även gjort en översyn över vilka bestämmelser som det är möjligt att besluta om undantag från och föreslår nu vissa ändringar. Dessa ändringar beskrivs nedan.

Myndighet som beslutar om undantag

Beskrivning av problemet och vilken förändring som eftersträvas

Anledningen till att det är Jordbruksverket som hittills har beslutat om sådana undantag istället för den behöriga stödmyndigheten är för att skapa bättre förutsättningar för likabehandling av ärenden, utifrån antagandet att det är enklare att göra likvärdiga bedömningar om alla ärenden hanteras samlat. Nuvarande hantering medför också att Jordbruksverket får kännedom om vilka villkor i föreskriften som stödmottagare har problem med att uppfylla. Det ger Jordbruksverket en indikation om vilka bestämmelser som behöver ändras.

Det är dock reglerat i 12 kap. 2 § regeringsformen att ingen myndighet får bestämma hur en förvaltningsmyndighet i ett särskilt fall ska besluta i ett ärende som rör myndighetsutövning mot en enskild eller mot en kommun eller som rör tillämpningen av lag. Det finns därför en osäkerhet kring om nuvarande hantering, där Jordbruksverket beslutar om undantag i stödärenden som i övrigt behandlas av den behöriga stödmyndigheten, är förenlig med regleringen i regeringsformen.

Vidare är det reglerat i 33 § förvaltningslagen (2017:900) att en myndighet som meddelar ett beslut i ett ärende så snart som möjligt ska underrätta den

som är part om det fullständiga innehållet i beslutet, om det inte är uppenbart obehövt.

Enligt nuvarande hantering initieras en ansökan om undantag på grund av särskilda skäl genom att stödmottagaren lämnar uppgifter till den behöriga stödmyndigheten om de omständigheter som gjort att stödmottagaren inte kunnat uppfylla vissa villkor. Därefter sammanställer den behöriga stödmyndigheten en ansökan och lämnar den till Jordbruksverket. Det är inte alltid som stödmottagaren känner till att en sådan ansökan lämnas till Jordbruksverket eller informeras om Jordbruksverkets bedömning av ansökan. Eftersom stödmottagaren är part i ärendet, oavsett om det är stödmottagaren själv eller behörig stödmyndig som lämnat ansökan till Jordbruksverket, ska Jordbruksverket underrätta stödmottagaren om beslutet. Det innebär att nuvarande hantering kring beslut om undantag vid särskilda skäl inte helt stämmer överens med regleringen i förvaltningslagen. Den nuvarande hanteringen är också otydlig. Stödmottagaren får ett beslut om undantag, där Jordbruksverket har prövat frågan om särskilda skäl föreligger, där stödmottagaren inte själv har initierat eller är medveten om prövningen.

Jordbruksverket vill genom ändring i föreskriften reglera att det är den behöriga stödmyndigheten som får besluta om undantag för särskilda skäl vid stöd, istället för Jordbruksverket. Vid utbetalning ska det dock fortsatt vara Jordbruksverket som får besluta om undantag om det föreligger särskilda skäl. Syftet och målet med ändringen är att säkerställa att hanteringen stämmer överens med regleringen i regeringsformen och förvaltningslagen.

Anledningen till att Jordbruksverket föreslår olika hantering vid stöd respektive utbetalning är för att det antingen är Länsstyrelsen, Havs- och vattenmyndigheten eller Jordbruksverket som beslutar om ansökan om stöd enligt 2 kap. 10 § förordning (2022:1461) inom havs-, fiskeri- och vattenbruksprogrammet. Ansökan om utbetalning däremot ska handläggas av den myndighet som beslutat om stöd, men beslutas alltid av Jordbruksverket enligt 2 kap. 16 § förordning (2022:1461). Det innebär att vem som har rätt att besluta om undantag vid särskilda skäl skiljer sig åt, beroende på vilken typ av ansökan som är aktuell.

Konsekvenser om ingen åtgärd vidtas

Det skulle även fortsättningsvis finnas en risk för att hanteringen inte är förenlig med grundläggande förvaltningsrättslig reglering om ändring inte görs i föreskriften. Det finns också en risk att stödsökande och stödmottagare upplever att processen är otydlig om stödmyndigheten fortsatt ska hantera ansökningsförfarandet om undantag på grund av särskilda skäl.

Bestämmelser som det är möjligt att bevilja undantag från

Inledning

I samband med utredningen kring den ändrade hanteringen av vem som beslutar om undantag, har Jordbruksverket gjort en översyn över vilka bestämmelser som det är möjligt att besluta om undantag från vid särskilda skäl. Den behöriga stödmyndigheten kan i undantagsfall tillåta att stödsökanden eller stödmottagaren uppfyller kraven på annat sätt eller under andra tidsramar än vad som uttryckligen är reglerat i föreskriften, om bestämmelsen inte har grund i överordnade regelverk. Jordbruksverket har uppmärksammat att vissa bestämmelser som nu finns med i 4 § inte bör vara möjliga att besluta om undantag från.

De bestämmelser som det är möjligt att besluta om undantag från varierar beroende på om det gäller ansökan om stöd eller ansökan om utbetalning. Jordbruksverket föreslår därför att en uppdelning görs av nuvarande 1 kap. 4 §, så att det finns en bestämmelse med uppräkningsgällande ansökan om stöd i 4 § och en ny bestämmelse med uppräkningsgällande ansökan om utbetalning i 4 a §. De bestämmelser som är gemensamma för stöd och utbetalning räknas upp i både 4 § och 4 a §.

Jordbruksverket föreslår därför att uppräkningsgällande bestämmelser i 1 kap. 4 § och 4 a § ändras på följande sätt, jämfört med nuvarande uppräkningsgällande bestämmelser i 4 §.

Gemensamma bestämmelser för stöd och utbetalning²

3 kap. 10 §

Beskrivning av problemet och vilken förändring som eftersträvas

Idag kan stödmottagare ansöka om undantag med anledning av särskilda skäl från bestämmelsen i 3 kap. 10 §. Första stycket reglerar vad stöd får lämnas för. Andra stycket reglerar att stöd för övriga utgifter och kostnader får lämnas för kostnader som uppstått för att insatsen har nyttjat resurser som tillhör stödmottagaren. Kostnaderna får inte omfatta någon vinstmarginal, skuldränta eller någon av de utgifter och kostnader som anges i punkt 1–5 i bestämmelsen. I tredje stycket anges att paragrafen endast är tillämplig i den mån det saknas andra avvikande bestämmelser i föreskriften.

Det framgår av 2 kap. 2 § förordningen (2022:1461) att stöd får lämnas för sådana insatser och kostnader som är stödberättigande enligt samma

² Bestämmelserna ingår i uppräkningsgällande bestämmelser i både 1 kap. 4 § och 4 a §.

förordning samt tillämpliga bestämmelser i förordning (EU) 2021/1060³ och förordning (EU) 2021/1139⁴. Enligt artikel 63.1 i förordning (EU) 2021/1060 ska utgifters stödberättigande fastställas utifrån nationella regler. Kostnader för skuldräntor är inte stödberättigande enligt artikel 64.1 a) i förordning 2021/1060. Stöd får inte heller beviljas till ett företag som har skulder för svenska skatter eller avgifter hos Kronofogdemyndigheten eller som är i likvidation eller försatt i konkurs enligt 2 kap. 6 § förordningen (2022:1461).

Jordbruksverket har utifrån ovanstående regler fastställt vilka utgifter som är stödberättigande inom Havs-, fiskeri och vattenbruksprogrammet i 3 kap. 10 §. De kostnader och utgifter som anges i första och andra stycket i paragrafen omfattar de utgifter och kostnader som rimligen kan uppstå i en insats. Uppräkningen motsvarar de utgifter och kostnader som var stödberättigande i tidigare programperiod. Syftet med regleringen i tredje stycket är att det inom vissa åtgärder bedöms nödvändigt att ha en annan stöd rätt utifrån åtgärdernas utformning.

Den aktuella bestämmelsen har grund i överordnade regelverk, varför Jordbruksverket föreslår att möjligheten att bevilja undantag från 3 kap. 10 § med anledning av särskilda skäl tas bort.

Konsekvenser om ingen åtgärd vidtas

Om ändring inte görs i föreskriften kommer den behöriga stödmyndigheten behöva pröva ansökningar om undantag med anledning av särskilda skäl där den behöriga stödmyndigheten saknar rättslig grund för att bevilja undantag.

3 kap. 14 §

Beskrivning av problemet och vilken förändring som eftersträvas

Idag kan stödmottagare ansöka om undantag med anledning av särskilda skäl från bestämmelsen i 3 kap. 14 § som reglerar vad stöd inte lämnas för. Stöd lämnas inte för (1) markvärdet vid inköp av fastighet, (2) utgifter och kostnader för leasingkostnader, (3) om-, ny- och tillbyggnad av privatbostadsfastigheter eller andra utgifter och kostnader kopplade till privat boende med undantag för de delar av fastigheten som uteslutande är

³ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1060 av den 24 juni 2021 om fastställande av gemensamma bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden+, Sammanhållningsfonden, Fonden för en rättvis omställning och Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden samt finansiella regler för dessa och för Asyl-, migrations- och integrationsfonden, Fonden för inre säkerhet samt instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik.

⁴ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1139 av den 7 juli 2021 om Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden och om ändring av förordning (EU) 2017/1004.

avsedda för näringsverksamhet, (4) drycker med en alkoholhalt som överstiger 2,25 volymprocent, eller (5) straffavgifter.

Grunden för att inte bevilja stöd för markvärdet vid inköp av fastighet enligt punkt 1 är att förvärv av mark, övergivna tomter och tomter som tidigare använts för industriellt bruk endast får uppgå till en viss del av de totala stödberättigade utgifterna enligt artikel 64.1 b i förordning (EU) 2021/1060. Det finns därmed en grundsyn på EU-nivå om att kostnader för mark endast bör beviljas i begränsad omfattning. Behovet av att ge stöd till markvärdet vid inköp av en fastighet bedöms som litet i de åtgärder som finns i Havs-, fiskeri- och vattenbruksprogrammet. Jordbruksverket anser inte att det bör vara möjligt att tillåta stöd för markvärdet vid inköp av fastighet i undantagsfall heller, eftersom det skulle medföra en risk att vi beviljar stöd för något som strider mot EU-regelverket. Jordbruksverket föreslår därför att möjligheten att bevilja undantag från 3 kap. 14 § punkt 1 tas bort.

Grunden för att inte bevilja stöd för utgifter och kostnader för leasingkostnader enligt punkt 2 är att stödmottagaren endast under en begränsad period hyr föremålet och att det sedan återgår till personen som leasar ut föremålet. Under leasingperioden har stödmottagaren ingen äganderätt över föremålet utan har endast rätt att nyttja på det vis som finns angivet i leasingavtalet. Även om det leasade föremålet bidrar till genomförandet av insatsen, bedöms det inte lämpligt att ge stöd för löpande leasingkostnader. Med hänsyn till detta anser Jordbruksverket att det inte bör vara möjligt att tillåta stöd för leasingkostnader i undantagsfall heller. Jordbruksverket föreslår därför att möjligheten att bevilja undantag från 3 kap. 14 § punkt 2 tas bort.

Grunden för att inte bevilja stöd till utgifter som är kopplade till privatbostadsfastigheter eller utgifter som är kopplade till privat boende enligt punkt 3 beror på att dessa utgifter inte anses bidra till insatsens genomförande på ett sådant sätt att det anses vara rimligt att ge stöd till dem. Ett undantag görs dock om en viss del av fastigheten uteslutande är avseende för näringsverksamhet, då det i vissa fall förekommer att fastigheter används både för privat bruk och för näringsverksamhet. I dessa fall anses det som rimligt att de kostnader som är hänförliga till näringsverksamheten är stödberättigade för att inte missgynna de stödmottagare som bedriver sin näringsverksamhet i samma fastighet som de bor i jämfört med de stödmottagare som har en separat fastighet för sin näringsverksamhet. Jordbruksverket anser att bestämmelsen redan är generös genom undantaget för fastigheter som används både för privat bruk och näringsverksamhet. Den behöriga stödmyndigheten har utrymme att ta hänsyn till omständigheter i det enskilda fallet vid behov. Jordbruksverket föreslår därför att möjligheten att bevilja undantag från 3 kap. 14 § punkt 3 tas bort.

Grunden för att inte bevilja stöd för alkoholhaltiga drycker enligt punkt 4 är att det inte anses vara förenligt med principerna om sund ekonomisk förvaltning, se artikel 6 och 33 i EU:s budgetförordning (EU, Euratom) 2024/2509⁵. Principen om en sund ekonomisk förvaltning gäller för havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden enligt artikel 69.1 förordning (EU) 2021/1060. Bestämmelsen i 3 kap. 14 § punkt 4 har därmed grund i överordnat regelverk.

Grunden för att inte bevilja stöd för straffavgifter enligt punkt 5 är att den förvaltande myndigheten ska säkerställa att insatsen överensstämmer med tillämplig rätt enligt artikel 74.1 a i förordning (EU) 2021/1060. En straffavgift döms ut om tillämpliga lagar inte har följts. Det är därmed inte förenligt med syftet med regeln i artikel 74 att ge stöd till straffavgifter. Bestämmelsen i 3 kap. 14 § punkt 5 har därmed grund i överordnat regelverk.

Sammanfattningsvis har de aktuella bestämmelserna i punkt 1, 4 och 5 grund i överordnade regelverk, varför Jordbruksverket föreslår att möjligheten att bevilja undantag från bestämmelserna med anledning av särskilda skäl därför tas bort. Jordbruksverket föreslår också att möjligheten att bevilja undantag från bestämmelserna i punkt 2 och 3 tas bort, då syftet bakom att inte tillåta stöd för markförvärv respektive leasingkostnader inte bedöms motivera att det kan vara stödberättigande i undantagsfall.

Konsekvenser om ingen åtgärd vidtas

Om ändring inte görs i föreskriften kommer den behöriga stödmyndigheten behöva pröva ansökningar om undantag med anledning av särskilda skäl där den behöriga stödmyndigheten saknar rättslig grund för att bevilja undantag. Den behöriga stödmyndigheten skulle också behöva pröva ansökningar om undantag med anledning av särskilda skäl från bestämmelser som inte bedöms motiverade att bevilja undantag från, om ändring inte görs i föreskriften.

3 kap. 19 §

Beskrivning av problemet och vilken förändring som eftersträvas

Idag kan stödmottagare ansöka om undantag med anledning av särskilda skäl från bestämmelsen i 3 kap. 19 § om att stöd endast lämnas för utgifter och kostnader som behövs för att uppnå syfte och mål i beslut om stöd. I beslutet om stöd anges ramen för vad som ska göras i insatsen inklusive syfte och mål för insatsen. Syftet är nyttan eller avsikten med det som ska genomföras.

⁵ Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2024/2509 av den 23 september 2024 om finansiella regler för unionens allmänna budget.

Mål är det som ska genomföras i insatsen för att uppnå syftet. Syftet med bestämmelsen är att säkerställa att stöd inte lämnas till annat än stödberättigande utgifter och kostnader enligt beslutet om stöd.

Bestämmelsen i 19 § har inte en direkt grund i ett överordnat regelverk. Jordbruksverket bedömer dock att möjlighet till undantag från bestämmelsen vid särskilda skäl inte är motiverat. Enligt 3 kap. 40 § ska stödmottagaren skicka in en ansökan om ändring av beslut om stöd om inriktningen, budgeten eller finansieringsplanen ändras eller någon annan väsentlig ändring inträffar som påverkar beslutet om stöd. Det finns därför en möjlighet för stödmottagare att justera syfte och mål om förutsättningarna i insatsen ändras.

Jordbruksverket ser inte när det skulle kunna vara aktuellt att bevilja undantag från att stöd endast lämnas för utgifter och kostnader som behövs för att uppnå syfte och mål, då det är ett grundläggande krav för vad som är stödberättigande kostnader. Jordbruksverket föreslår därför att möjligheten att bevilja undantag från bestämmelserna i 14 § tas bort.

Konsekvenser om ingen åtgärd vidtas

Den behöriga stödmyndigheten skulle behöva pröva ansökningar om undantag med anledning av särskilda skäl från bestämmelsen om att stöd endast lämnas för utgifter och kostnader som behövs för att uppnå syfte och mål. Det skulle hindra den behöriga stödmyndigheten från att neka ansökningar om undantag i ärenden där stödmottagaren genomför aktiviteter som inte kan kopplas till beslut om stöd. Det finns också en risk för att stöd beviljas till utgifter och kostnader som inte är stödberättigande.

3 kap. 35 §

Beskrivning av problemet och vilken förändring som eftersträvas

Idag kan stödmottagare ansöka om undantag med anledning av särskilda skäl från bestämmelsen i 3 kap. 35 § om att stöd för indirekta kostnader lämnas som ett schablonpåslag på 15 procent av utgifter för personal samt arvoden som betalas ut som lön inom de åtgärder som räknas upp i paragrafen. Syftet med bestämmelsen är att förenkla hanteringen av stöden både för stödsökande, stödmottagare och behörig myndighet i de insatser där indirekta kostnader förekommer.

Sverige har valt att tillämpa schablonsatsen på 15 procent som fastställs i artikel 54 b i förordning (EU) 2021/1060 för de åtgärder i programmet där indirekta kostnader förekommer. Det är inte möjligt att välja om schablonsatsen ska tillämpas eller inte om indirekta kostnader förekommer i enskilda ärenden. Stödmottagare kan dock välja att inte ta upp indirekta kostnader i sin budget om de inte vill att indirekta kostnader ska vara stödberättigande.

Den aktuella bestämmelsen har grund i ett överordnat regelverk, varför Jordbruksverket föreslår att möjligheten att bevilja undantag från 3 kap. 35 § med anledning av särskilda skäl tas bort.

Konsekvenser om ingen åtgärd vidtas

Om ändring inte görs i föreskriften kommer den behöriga stödmyndigheten behöva pröva ansökningar om undantag med anledning av särskilda skäl där den behöriga stödmyndigheten saknar rättslig grund för att bevilja undantag.

4 kap. 10 §

Beskrivning av problemet och vilken förändring som eftersträvas

Idag kan stödmottagare ansöka om undantag med anledning av särskilda skäl från bestämmelsen i 4 kap. 10 § om att stöd till deltagande vid förvaltning på EU-nivå endast lämnas till utgifter och kostnader för boende och resa inom åtgärden kompetensutveckling och bilda nätverk inom fiske. Syftet med villkoret är att säkerställa att stödmottagarna prioriterar att delta vid förvaltningen på EU-nivå, då dessa typer av utgifter och kostnader möjliggör deltagandet.

Jordbruksverket anser inte att det är lämpligt att bevilja undantag från bestämmelsen med anledning av särskilda skäl, då inga andra utgifter än utgifter och kostnader för boende och resa ska vara stödberättigande inom åtgärden. Jordbruksverket föreslår därför att möjligheten att bevilja undantag från bestämmelsen tas bort.

Konsekvenser om ingen åtgärd vidtas

Om ändring inte görs i föreskriften kommer den behöriga stödmyndigheten behöva pröva ansökningar om undantag från en bestämmelse som behövs för att uppnå syftet med åtgärden. Det finns också en risk för att stöd beviljas till utgifter och kostnader som inte är stödberättigande.

Bestämmelser som endast gäller stöd⁶

2 kap. 52 § första stycket

Beskrivning av problemet och vilken förändring som eftersträvas

Idag kan stödmottagare ansöka om undantag med anledning av särskilda skäl från bestämmelsen i 2 kap. 52 §. Första stycket reglerar att stöd får lämnas genom utlysning. Andra stycket anger när en sådan ansökan ska inkomma och vad den ska innehålla. Syftet med bestämmelsen är att tydliggöra hur utlysningar hanteras och vilka krav som ställs på en sådan ansökan.

⁶ Bestämmelserna ingår i uppräknningen i 1 kap. 4 §.

Jordbruksverket avsikt med att bestämmelsen räknas upp i 1 kap. 4 § är att tillåta att stödsökanden uppfyller kraven i andra stycket på annat sätt eller under andra tidsramar än vad som uttryckligen är reglerat i föreskriften. Avsikten har inte varit att det ska vara möjligt att bevilja undantag från första stycket. För att det ska bli tydligt i vilka situationer undantag kan beviljas föreslår Jordbruksverket att möjligheten att bevilja undantag från 2 kap. 52 § första stycket med anledning av särskilda skäl tas bort.

Konsekvenser om ingen åtgärd vidtas

Det skulle även fortsättningsvis vara otydligt för stödsökande och behöriga stödmyndigheter under vilka omständigheter undantag kan beviljas om ändring inte görs i föreskriften.

3 kap. 5 §

Beskrivning av problemet och vilken förändring som eftersträvas

Idag kan stödmottagare ansöka om undantag med anledning av särskilda skäl från bestämmelsen i 3 kap. 5 § som reglerar att en investering ska kunna genomföras oberoende av att andra investeringar beviljas inom samma åtgärd.

Syftet med bestämmelsen är att motverka att stödsökande delar upp en investering i flera ansökningar för att få så hög kostnadstäckning som möjligt och på det sättet kringgå regler om stödtak. Det är inte heller säkert att alla ansökningar som stödsökanden skickar in godkänns. Det kan vara så att en eller flera av ansökningarna avslås på grund av att budgeten är slut eller att en ansökan inte fått tillräckligt med poäng på sina urvalskriterier så att den prioriteras. Om det krävs att flera ansökningar beviljas för att en investering ska genomföras och en av de ansökningarna som stödsökanden lämnat in avslås, innebär det att stödsökanden inte kommer att ha möjlighet att genomföra investeringen. Stödsökanden kommer då vara tvungen att dra tillbaka sina andra ansökningar alternativt begära att de avskrivs i det fall de redan beviljats av stödmyndigheten. En sådan situation är inte önskvärd då det medför att ärenden handläggs i onödan och återflöden till åtgärden måste hanteras.

Utifrån syftet med bestämmelsen bedömer Jordbruksverket att det inte är lämpligt att bevilja undantag från 3 kap. 5 § med anledning av särskilda skäl, och föreslår därför att möjligheten tas bort.

Konsekvenser om ingen åtgärd vidtas

Om ändring inte görs i föreskriften kommer den behöriga stödmyndigheten behöva pröva ansökningar om undantag med anledning av särskilda skäl från en bestämmelse som det inte är lämpligt att bevilja undantag från. Det finns en risk för att ärenden skulle handläggas i onödan, om undantag skulle beviljas från 3 kap. 5 § och det visar sig att en av stödsökandes ansökningar

avslås. Det finns också en risk för dubbelfinansiering mellan insatser, om behörig stödmyndighet skulle bevilja undantag från bestämmelsen.

3 kap. 20 §

Beskrivning av problemet och vilken förändring som eftersträvas

Idag kan stödmottagare ansöka om undantag med anledning av särskilda skäl från bestämmelsen i 3 kap. 20 § som reglerar att stöd endast får lämnas för utgifter och kostnader som är rimliga.

Grund för första stycket är att medlemsstaterna ska vidta nödvändiga åtgärder, inbegripet lagstiftningsmässiga, regelrelaterade och administrativa åtgärder, som är nödvändiga för att skydda unionens ekonomiska intressen enligt artikel 69 i förordning (EU) 2021/1060. Medlemsstaten ska enligt artikeln rätta sig efter principerna om sund ekonomisk förvaltning och utföra förhands- och efterhandskontroller, vilket innebär att utgifter och kostnader behöver rimlighetsbedömas.

Regelverket för havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden innehåller inga detaljerade bestämmelser för hur rimlighetsbedömningen ska gå till vilket gör det möjligt för varje medlemsstat att utforma rimlighetsbedömningen på ett sätt som den bedömer lämpligt. Jordbruksverket har därför utformat kraven i andra och tredje stycket. I andra stycket anges att stödsökande ska lämna in två offerter om insatsen avser en investering. Om det inte är möjligt, finns även möjlighet för stödsökanden att lämna in annat underlag. I tredje stycket anges att stödsökanden ska lämna in underlag som visar varför utgifternas och kostnadernas omfattning och pris är rimliga för utgifter för personal samt övriga utgifter och kostnader.

Fjärde stycket är endast ett tydliggörande att det som framgår i paragrafen inte gäller stöd som ersätts i form av klumpsummor samt utgifter som ersätts i form av en schablonsats. Anledningen är att stödsökande inte behöver lämna in något underlag för rimlighetsbedömning för dessa utgifter.

Bestämmelsen i första stycket har grund ett överordnat regelverk och kan därmed inte utgöra grund för undantag. Jordbruksverket bedömer att bestämmelserna i andra och tredje stycket redan är generösa gentemot stödsökande och ger den behöriga stödmyndigheten utrymme att ta hänsyn till omständigheter i det enskilda fallet vid behov. Sista stycket är endast ett tydliggörande att stödsökande inte behöver skicka in något underlag för rimlighetsbedömning för stöd som ersätts i form av klumpsummor eller schablonsatser. Med anledning av detta föreslår Jordbruksverket att möjligheten att bevilja undantag från 3 kap. 20 § med anledning av särskilda skäl helt tas bort.

Konsekvenser om ingen åtgärd vidtas

Om ändring inte görs i föreskriften kommer den behöriga stödmyndigheten behöva pröva ansökningar om undantag med anledning av särskilda skäl där den behöriga stödmyndigheten saknar rättslig grund för att bevilja undantag. Den behöriga stödmyndigheten skulle även behöva pröva ansökningar om undantag med anledning av särskilda skäl från bestämmelser som redan är fördelaktiga för stödsökande och stödmottagare.

4 kap. 3 a § andra stycket

Beskrivning av problemet och vilken förändring som eftersträvas

Idag kan stödmottagare ansöka om undantag med anledning av särskilda skäl från bestämmelsen i 4 kap. 3 a §. Första stycket anger att stöd för åtgärden investeringar för utveckling av hamnar och landningsplatser får lämnas med högst 5 000 000 kronor per ansökan. Andra stycket anger att första stycket inte gäller när stöd lämnas genom utlysning. Tredje stycket ska tas bort genom annan ändring i föreskriften, se separat avsnitt i konsekvensutredningen.⁷ Syftet med bestämmelsen är att säkerställa att de medel som ligger inom åtgärden sprids ut till en så stor andel stödmottagare som möjligt.

Andra stycket är endast ett förtydligande om att beloppsgränsen i första stycket inte gäller om stöd lämnas genom utlysning, och innehåller därmed ingen begränsning för stödsökande som kan leda till behov av undantag från bestämmelsen. Jordbruksverket föreslår därför att möjligheten att bevilja undantag från andra stycket med anledning av särskilda skäl tas bort.

Konsekvenser om ingen åtgärd vidtas

Om ändring inte görs i föreskriften kommer den behöriga stödmyndigheten behöva pröva ansökningar om undantag med anledning av särskilda skäl från en bestämmelse som redan är fördelaktig för stödsökande och stödmottagare.

4 kap. 41 § andra och tredje stycket

Beskrivning av problemet och vilken förändring som eftersträvas

Idag kan stödmottagare ansöka om undantag med anledning av särskilda skäl från bestämmelsen i 4 kap. 41 §. Första stycket anger att stöd för åtgärden djurs hälsa och välfärd inom vattenbruk får lämnas med högst 5 000 000 kronor per ansökan. Andra stycket anger att första stycket inte gäller när stöd lämnas genom utlysning. I tredje stycket finns en upplysningsbestämmelse

⁷ Se avsnitt: Ändringar kopplat till att stöd inom åtgärden Investeringar för utveckling av hamnar och landningsplatser ska lämnas enligt förordning (EU) 2022/2473

med hänvisning till förordning (EU) 2023/2831⁸ och förordning (2022:1461). Syftet med bestämmelsen är att säkerställa att de medel som ligger inom åtgärden sprids ut till en så stor andel stödmottagare som möjligt.

Andra stycket är endast ett förtydligande om att beloppsgränsen i första stycket inte gäller om stöd lämnas genom utlysning. Tredje stycket är en upplysningsparagraf som hänvisar till överordnade regelverk. Jordbruksverket bedömer därför att behörig stödmyndighet inte kan bevilja undantag enligt 4 kap. 41 § andra och tredje stycket. Jordbruksverket föreslår därför att möjligheten att bevilja undantag från dessa med anledning av särskilda skäl tas bort.

Konsekvenser om ingen åtgärd vidtas

Om ändring inte görs i föreskriften kommer den behöriga stödmyndigheten behöva pröva ansökningar om undantag med anledning av särskilda skäl från en bestämmelse som det inte är lämpligt eller möjligt att bevilja undantag från.

4 kap. 54 § andra och tredje stycket

Beskrivning av problemet och vilken förändring som eftersträvas

Idag kan stödmottagare ansöka om undantag med anledning av särskilda skäl från bestämmelsen i 4 kap. 54 § om att stöd för åtgärden investeringsstöd för diversifiering och förädling av fiske- och vattenbruksprodukter får lämnas med högst 2 000 000 kronor per ansökan, om stöd inte lämnas genom utlysning. I tredje stycket finns en upplysningsbestämmelse med hänvisning till förordning (EU) 2023/2831 och förordning (2022:1461). Syftet med bestämmelsen är att säkerställa att de medel som ligger inom åtgärden sprids ut till en så stor andel stödmottagare som möjligt.

Andra stycket är endast ett förtydligande om att beloppsgränsen i första stycket inte gäller om stöd lämnas genom utlysning. Tredje stycket är en upplysningsparagraf som hänvisar till överordnade regelverk. Jordbruksverket bedömer att behörig stödmyndighet inte kan bevilja undantag enligt 4 kap. 54 § andra och tredje stycket. Jordbruksverket föreslår därför att möjligheten att bevilja undantag från dessa med anledning av särskilda skäl tas bort.

Konsekvenser om ingen åtgärd vidtas

⁸ Kommissionens förordning (EU) 2023/2831 av den 13 december 2023 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse.

Om ändring inte görs i föreskriften kommer den behöriga stödmyndigheten behöva pröva ansökningar om undantag med anledning av särskilda skäl från en bestämmelse som det inte är lämpligt eller möjligt att bevilja undantag från.

4 kap. 63 §

Beskrivning av problemet och vilken förändring som eftersträvas

Idag kan stödmottagare ansöka om undantag med anledning av särskilda skäl från bestämmelsen i 4 kap. 63 § om att stöd lämnas i form av en klumpsumma på 60 000 kronor för varje inlämnad produktions- och saluföringsplan för åtgärden produktions- och saluföringsplaner för fiske och vattenbruk. Syftet med bestämmelsen är att förenkla hanteringen av stödet både för stödsökande, stödmottagare och behörig myndighet.

Sverige har valt att ersätta stöd inom åtgärden i form av en klumpsumma. Möjligheten att bevilja stöd i form av klumpsumma anges i artikel 53.1 c) i förordning (EU) 2021/1060. Klumpsumman på 60 000 kronor har fastställts i förväg av Jordbruksverket utifrån en rättvis, skälig och kontrollerbar beräkningsmetod enligt artikel 53.3 a i) i förordning (EU) 2021/1060. Det är inte möjligt att välja om stöd ska ersättas i form av klumpsumma eller inte.

Den aktuella bestämmelsen har grund i ett överordnat regelverk, varför Jordbruksverket föreslår att möjligheten att bevilja undantag från 3 kap. 35 § med anledning av särskilda skäl tas bort.

Konsekvenser om ingen åtgärd vidtas

Om ändring inte görs i föreskriften kommer den behöriga stödmyndigheten behöva pröva ansökningar om undantag med anledning av särskilda skäl där den behöriga stödmyndigheten saknar rättslig grund för att bevilja undantag.

Bestämmelser som endast gäller utbetalning⁹

2 kap. 14 § andra stycket

Beskrivning av problemet och vilken förändring som eftersträvas

Idag kan stödmottagare ansöka om undantag med anledning av särskilda skäl från bestämmelsen i 2 kap. 14 § om vad en ansökan om förskott ska innehålla. I andra stycket finns en upplysningsbestämmelse med hänvisning till förordning (2022:1461). Den aktuella bestämmelsen har grund i ett överordnat regelverk, varför Jordbruksverket föreslår att möjligheten att

⁹ Bestämmelserna ingår i uppräknningen i 1 kap. 4 a §.

bevilja undantag från 2 kap. 14 § andra stycket med anledning av särskilda skäl tas bort.

Konsekvenser om ingen åtgärd vidtas

Om ändring inte görs i föreskriften kommer den behöriga stödmyndigheten behöva pröva ansökningar om undantag med anledning av särskilda skäl där den behöriga stödmyndigheten saknar rättslig grund för att bevilja undantag.

2 kap. 27 §

Beskrivning av problemet och vilken förändring som eftersträvas

Idag kan stödmottagare ansöka om undantag med anledning av särskilda skäl från bestämmelsen i 2 kap. 27 § om vilka uppgifter stödmottagaren ska lämna i ansökan om utbetalning för respektive åtgärd.

- Grunden för punkt 1, som anger att stödmottagaren ska lämna uppgift om hur många sälar som har lämnats in till en godkänd anläggning för destruktion, är 3 kap. 13 § förordningen (2022:1461).
- Grunden för punkt 2, som anger att stödmottagaren ska lämna uppgift om någon fångst har landats och rapporterats till Havs- och vattenmyndigheten under stödperioden och vilka dagar ansökan om utbetalning avser, är 3 kap. 15 § förordningen (2022:1461). Förordningen hänvisar i sin tur till villkor i artikel 21 i förordning (EU) 2021/1139.
- Punkt 3 ska tas bort från föreskriften, se separat avsnitt i konsekvensutredningen¹⁰.
- Grunden för punkt 4–7, som anger att stödmottagaren ska lämna uppgift om insatsen har genererat nettoinkomster under insatsens genomförande och i så fall till vilken summa inom vissa åtgärder, är stödvillkoret i 3 kap. 8 §. Den bestämmelsen reglerar att nettoinkomster som direkt genereras ur en insats medan den genomförs ska räknas av från de stödberättigande utgifterna och kostnaderna i insatsen vid ansökan om utbetalning. Syftet med bestämmelsen i 8 § är att säkerställa efterlevandet av principerna om sund ekonomisk förvaltning enligt artikel 6 och 33 i EU:s budgetförordning (EU, Euratom) 2024/2509, såsom sparsamhet, effektivitet och ändamålsenlighet. Det innebär exempelvis att skattefinansierade stöd ska delas ut på rätt grunder. EU-regelverket tillåter inte överkompensation genom stöd, vilket kan bli fallet om inte nettoinkomster räknas av från det beviljade stödet. Det kan samtidigt innebära stora dödviktsförsluster för stödfinansieringen,

¹⁰ Se avsnitt Ändringar kopplat till att tjänsten GhostGuard inte längre finns tillgänglig för rapportering från och med den 12 december 2024.

då delar av insatsen hade kunnat genomföras även utan stöd. Utöver det finns också risk för oförutsägbara konkurrensnedvidande effekter beroende på storleken av de inkomster som genereras i förhållande till storleken på beslutade stöd. Med anledning av detta är det viktigt att stödmottagare lämnar in uppgift om insatsen har genererat nettoinkomster under insatsens genomförande och i så fall till vilken summa i ansökan om utbetalning. Jordbruksverket anser inte att det bör vara möjligt att bevilja undantag med anledning av särskilda skäl från skyldigheten att lämna in uppgiften.

Sammanfattningsvis har 2 kap. 27 § punkt 1 och 2 grund i överordnat regelverk. Syftet bakom bestämmelserna i punkt 4–7 har också grund i överordnat regelverk. Jordbruksverket föreslår därför att möjligheten att bevilja undantag från 2 kap. 27 § med anledning av särskilda skäl tas bort.

Konsekvenser om ingen åtgärd vidtas

Om ändring inte görs i föreskriften kommer den behöriga stödmyndigheten behöva pröva ansökningar om undantag med anledning av särskilda skäl där den behöriga stödmyndigheten saknar rättslig grund för att bevilja undantag.

2 kap. 51 §§

Beskrivning av problemet och vilken förändring som eftersträvas

Idag kan stödmottagare ansöka om undantag med anledning av särskilda skäl från bestämmelsen i 2 kap. 51 § som reglerar hur utbetalning av stöd i ärenden med övrigt offentligt stöd ska hanteras, om andelen övrigt offentligt stöd är lägre eller högre än andelen övrigt offentligt stöd ska vara enligt beslutet om stöd.

Övrigt offentligt stöd är sådan finansiering som kommer från offentliga organisationer som inte ingår i det programanslag som hanteras av Jordbruksverket, exempelvis finansiering från en kommun. I de fall ett ärende har finansiering i form av övrigt offentligt stöd, fastställer den behöriga stödmyndigheten vilken andel medfinansieringen i form av övrigt offentligt stöd ska utgöra av det totala beviljade stödet i beslut om stöd.

Enligt 2 kap. 50 § ska det övriga offentliga stödet vara inbetalt till stödmottagaren innan den behöriga stödmyndigheten fattar beslut om utbetalning. Stödmottagaren ska då ha fått minst en proportionerligt lika stor andel av det övriga offentliga stödet som andelen övrigt offentligt stöd ska vara enligt beslutet om stöd. Syftet med bestämmelsen är att säkerställa att stödmottagaren har fått in den finansiering som fastställts i beslutet om stöd. Om stödmottagaren inte har fått in all finansiering enligt beslut om stöd, blir den totala finansieringen av projektet felaktig. Det finns då en risk för att EU-andelen av finansieringen blir för hög. Den behöriga stödmyndigheten kan behöva återkräva stöd från stödmottagaren om den totala finansieringen

i projektet är felaktig på grund av att villkoren i stödbeslutet inte har uppfyllts.

I 2 kap. 51 § fastställs vilka konsekvenserna blir om stödmottagaren vid beslut om utbetalning har fått ett proportionerligt högre eller lägre andel av det offentliga stödet än andelen ska vara enligt beslutet om stöd. Om ett lägre belopp övrigt offentligt stöd betalats ut till stödmottagaren måste även det stöd som den behöriga stödmyndigheten betalar ut sänkas, för att det övriga offentliga stödet ska ligga kvar på samma procentuella andel av det totala stödet som betalas ut. Detta framgår av 51 § första stycket. Om ett högre belopp övrigt offentligt stöd betalats ut till stödmottagaren än vad som anges i beslutet om stöd, ska stödmottagaren betala tillbaka den överskjutande delen till medfinansiären innan stödmyndigheten kan besluta om utbetalning. Om stödmottagaren, av någon anledning, inte betalar tillbaka den överskjutande delen till medfinansiären ska den behöriga stödmyndigheten minska det stöd som betalas ut i samband med slututbetalningen med ett belopp som motsvarar den överskjutande delen. Detta framgår av 51 § andra stycket.

Syftet med bestämmelserna i 2 kap. 50–51 §§ är att det ska vara tydligt för stödmottagare och behöriga stödmyndigheter hur utbetalning av stöd ska göras när ett projekt finansieras genom övrigt offentligt stöd.

Jordbruksverket bedömer att det inte är lämpligt att bevilja undantag från 2 kap. 51 §, eftersom bestämmelsen reglerar hur den behöriga stödmyndigheten ska hantera ärenden där andelen övrigt offentligt stöd som betalats till stödmottagaren inte stämmer med andelen i beslut om stöd. Det är viktigt att finansieringen i ett ärende är korrekt och stämmer överens med den finansiering som fastställts i beslut om stöd. Om finansieringen inte är korrekt riskerar vi att betala ut stöd felaktigt. För att behörig stödmyndighet ska kunna slutföra handläggningen av ett ärende, även om stödmottagaren inte betalar tillbaka överskjutande finansiering, behöver det vara möjligt för den behöriga stödmyndigheten att kunna sänka stödet. Med anledning av detta föreslår Jordbruksverket därför att möjligheten att bevilja undantag från 2 kap. 51 § med anledning av särskilda skäl tas bort.

Konsekvenser om ingen åtgärd vidtas

Om ändring inte görs i föreskriften kommer den behöriga stödmyndigheten behöva pröva ansökningar om undantag med anledning av särskilda skäl från en bestämmelse som det inte är lämpligt att bevilja undantag från.

3 kap. 2 §

Beskrivning av problemet och vilken förändring som eftersträvas

Idag kan stödmottagare ansöka om undantag med anledning av särskilda skäl från bestämmelsen i 3 kap. 2 § om att stödmottagaren vid ansökan om utbetalning ska ha de tillstånd, godkännanden och avtal som krävs för att

genomföra insatsen. Syftet med bestämmelsen är säkerställa att stöd inte lämnas till insatser som genomförs i strid med annan unionslagstiftning eller nationell reglering enligt 2 kap. 2 § förordning (2022:1461).

Syftet med regeln har grund i ett överordnat regelverk. Jordbruksverket anser att bestämmelsen dessutom är generös gällande när tillstånd, godkännanden och avtal ska lämnas in och ger den behöriga stödmyndigheten utrymme att ta hänsyn till omständigheter i det enskilda fallet vid behov. Jordbruksverket föreslår därför att möjligheten att bevilja undantag från 3 kap. 2 § med anledning av särskilda skäl tas bort.

Konsekvenser om ingen åtgärd vidtas

Den behöriga stödmyndigheten skulle behöva pröva ansökningar om undantag med anledning av särskilda skäl från bestämmelsen som redan är fördelaktig för stödsökande och stödmottagare, om ändring inte görs i föreskriften. Det skulle även kunna medföra en risk att stöd lämnas till insatser som genomförs i strid med annan unionslagstiftning eller nationell reglering. Det kan också medföra att den behöriga stödmyndigheten beviljar undantag från bestämmelser där man saknar rättslig grund för att bevilja undantag.

3 kap. 17 §

Beskrivning av problemet och vilken förändring som eftersträvas

Idag kan stödmottagare ansöka om undantag med anledning av särskilda skäl från bestämmelsen i 3 kap. 17 §. Första stycket anger att stöd får lämnas för utgifter som har fakturadatum och betalningsdatum tidigast den dag då ansökan om stöd kommit in till den behöriga stödmyndigheten. Andra stycket anger att stöd får lämnas för kostnader som uppstått tidigast den dag då ansökan om stöd kommit in till den behöriga stödmyndigheten.

Syftet med bestämmelsen i 17 § är att säkerställa att stöd inte lämnas till utgifter och kostnader som stödsökande har upparbetat innan ansökan om stöd lämnats in till stödmyndigheten.

Det framgår av 2 kap. 2 § förordningen (2022:1461) att stöd får lämnas för sådana insatser och kostnader som är stödberättigande enligt samma förordning samt tillämpliga bestämmelser i förordning (EU) 2021/1060 och förordning (EU) 2021/1139. Enligt artikel 63.1 i förordning (EU) 2021/1060 ska utgifters stödberättigande fastställas utifrån nationella regler.

Jordbruksverket har valt att sätta tidpunkten som avgör om stödberättigade föreligger vid inlämnande av ansökan om stöd, för att ge stödmottagaren en möjlighet att upparbeta utgifter och kostnader innan beslutet om stöd fattats.

Stöd får inte beviljas till insatser som genomförts fullt ut innan ansökan om stöd lämnats in enligt artikel 63.6 i samma förordning. Om stödmottagaren

skulle tillåtas att upparbeta utgifter och kostnader innan ansökan om stöd lämnas in finns en risk att stödmyndigheten bedömer att ärendet är helt genomfört när ansökan om stöd lämnas. Det skulle i sin tur innebära att det inte går att betala ut stöd till stödmottagaren som inte får ersättning för genomförd insats.

Bestämmelsen i 3 kap. 17 § har grund i överordnade regelverk, varför Jordbruksverket föreslår att möjligheten att bevilja undantag från bestämmelsen med anledning av särskilda skäl tas bort.

Konsekvenser om ingen åtgärd vidtas

Om ändring inte görs i föreskriften kommer den handläggande myndigheten behöva pröva ansökningar om undantag med anledning av särskilda skäl där den handläggande myndigheten saknar rättslig grund för att bevilja undantag.

3 kap. 21 §

Beskrivning av problemet och vilken förändring som eftersträvas

Idag kan stödmottagare ansöka om undantag med anledning av särskilda skäl från bestämmelsen i 3 kap. 21 § om att stödmottagaren ska ha betalat alla utgifter och kostnader som hen redovisar i sin ansökan om utbetalning före, eller i anslutning till, den tidpunkt då ansökan om utbetalning kommit in till den behöriga stödmyndigheten. Stödmottagaren ska ha betalat senast vid den tidpunkt då den behöriga stödmyndigheten fattar beslut i ärendet eller den 31 december 2029, beroende på vad som inträffar tidigast. Grund för bestämmelsen finns i artikel 63.2 i förordning (EU) 2021/1060.

Bestämmelsen i 3 kap. 21 § har grund i överordnade regelverk, varför Jordbruksverket föreslår att möjligheten att bevilja undantag från bestämmelsen med anledning av särskilda skäl tas bort.

Konsekvenser om ingen åtgärd vidtas

Om ändring inte görs i föreskriften kommer den behöriga stödmyndigheten behöva pröva ansökningar om undantag med anledning av särskilda skäl där den behöriga stödmyndigheten saknar rättslig grund för att bevilja undantag.

3 kap. 32 §

Beskrivning av problemet och vilken förändring som eftersträvas

Idag kan stödmottagare ansöka om undantag med anledning av särskilda skäl från bestämmelsen i 3 kap. 32 § om att utgifter och kostnader för traktamente kan ge rätt till stöd, och ska redovisas enligt Skatteverkets schablonbelopp för traktamente vid tidpunkten för när utgiften eller kostnaden uppstår. Syftet med bestämmelsen är att förenkla hanteringen av stöden både för stödsökande, stödmottagare och behörig stödmyndighet.

Sverige har valt att tillämpa en enhetskostnad enligt artikel 53.1 b i förordning (EU) 2021/1060 för de insatser där traktamente förekommer. Det är inte möjligt att välja om enhetskostnaden ska tillämpas eller inte i enskilda ärenden.

Bestämmelsen i 3 kap. 32 § har grund i ett överordnat regelverk, varför Jordbruksverket föreslår att möjligheten att bevilja undantag från 3 kap. 35 § med anledning av särskilda skäl tas bort.

Konsekvenser om ingen åtgärd vidtas

Om ändring inte görs i föreskriften kommer den behöriga stödmyndigheten behöva pröva ansökningar om undantag med anledning av särskilda skäl där den behöriga stödmyndigheten saknar rättslig grund för att bevilja undantag.

2 kap. 5 § Vilka bilagor ansökan om stöd ska innehålla

Beskrivning av problemet och vilken förändring som eftersträvas

För att det ska vara möjligt för den behöriga stödmyndigheten att hantera ansökan om stöd behöver stödsökande lämna vissa specifika uppgifter och bilagor. Jordbruksverket fastställer vilka dessa uppgifter och bilagor är i 2 kap. 3–7 §§.

I 2 kap. 5 § punkt 1–5 regleras vilka bilagor som stödsökanden ska bifoga till sin ansökan om stöd, beroende på vad ansökan avser. I 2 kap. 3 § punkt 1–23 regleras vilka uppgifter ansökan om stöd ska innehålla. I 3 § punkt 24 regleras att ansökan ska innehålla andra underlag som har betydelse för ansökan, utöver de som räknas upp i punktlistan. Det finns ingen motsvarande generell bestämmelse i 5 § som täcker in andra bilagor som behövs för ansökan om stöd, utöver de som räknas upp i punkt 1–5. Det medför att den behöriga stödmyndigheten idag saknar stöd för att begära in andra bilagor än de som räknas upp i punkt 1–5.

För att ansökningar om stöd ska vara så kompletta som möjligt när de inkommer till den behöriga stödmyndigheten, föreslår Jordbruksverket att en ny punkt läggs till i 2 kap. 5 § för övriga bilagor som stödsökande kan behöva bifoga till sin ansökan om stöd.

Konsekvenser om ingen åtgärd vidtas

Om Jordbruksverket inte förtydligar att stödsökande ska bifoga andra bilagor som har betydelse för ansökan, finns en risk att stödmyndigheten inte får in kompletta ansökningar om stöd. Det leder i sin tur till längre handläggningstider och en ökad administrativ börda för stödsökande och behörig stödmyndighet. Det skulle också fortsatt råda en osäkerhet kring vad stödsökande ska bifoga för underlag till sin ansökan för att den ska anses vara komplett.

2 kap. 8 och 15 §§ När en ansökan anses ha inkommit

Beskrivning av problemet och vilken förändring som eftersträvas

Idag framgår det av 2 kap. 8 § att en ansökan om stöd som är lämnad via en e-tjänst som Jordbruksverket tillhandahåller är inkommen till den behöriga stödmyndigheten när stödsökanden eller stödmottagaren har mottagit en kvittens i e-tjänsten om att ansökan har tagits emot. I andra stycket framgår att en ansökan om stöd som är lämnad på annat sätt än via en e-tjänst som Jordbruksverket tillhandahåller är inkommen det datum som har ankomststämpel på ansökan. Motsvarande bestämmelse för ansökan om förskott finns i 2 kap. 15 §.

Syftet med bestämmelserna har varit att ge stödsökanden eller stödmottagaren tydlig information om när en ansökan om stöd respektive förskott anses ha inkommit till den behöriga stödmyndigheten. Det är dock reglerat i 22 § förvaltningslagen (2017:900) hur ankomstdagen för handlingar fastställs och någon ytterligare reglering behövs därför inte i föreskriften. Genom att upphäva 2 kap. 8 och 15 §§ vill Jordbruksverket undvika att föreskriften innehåller reglering som överlappar med reglering i förvaltningslagen.

Konsekvenser om ingen åtgärd vidtas

Det skulle fortsatt finnas en överlappande reglering i föreskriften för något som redan regleras i förvaltningslagen. Det skulle även fortsättningsvis finnas en risk för att det uppstår missförstånd kring vilken reglering som gäller om ändring inte görs i föreskriften.

2 kap. 19 § Vilka uppgifter ansökan om utbetalning ska innehålla

Beskrivning av problemet och vilken förändring som eftersträvas

Av 2 kap. 19 § framgår att stödmottagaren ska skicka in ansökan om utbetalning samt vilka uppgifter den ska innehålla. I 2 kap. 3 § punkt 18 framgår att stödsökande ska skicka in ansökan om stöd och att ansökan ska innehålla uppgift om stödsökanden är ett mikro-, små- eller medelstort företag. Jordbruksverket har nu uppmärksammat att det saknas motsvarande reglering i punktlistan i 2 kap. 19 § som anger att stödmottagaren ska lämna uppgift om denne är ett mikro-, små- eller medelstort företag i ansökan om utbetalning.

Grunden för kravet om uppgiften i 3 § är att stöd endast får lämnas till mikro-, små- eller medelstora företag inom havs-, fiskeri- och vattenbruksprogrammet enligt 2 kap. 5 § förordningen (2022:1461), om inget annat framkommer i förordningen. För att säkerställa att stöd inte beviljas felaktigt, behöver den behöriga stödmyndigheten kunna följa upp

om företagets storlek ändrats under insatsens genomförande. Det bör därför tydliggöras i föreskriften att stödmottagare ska lämna uppgift om storlek på företaget även vid ansökan om utbetalning, inte bara vid ansökan om stöd.

I nuvarande punktuppställning framgår det av punkt 12 att stödmottagaren ska lämna in andra underlag som har betydelse för ansökan, utöver de uppgifter som specificeras i punktuppställningen. Jordbruksverket anser dock att det blir ännu tydligare för stödmottagare och behöriga stödmyndigheter om det uttryckligen anges i punktuppställningen att uppgift om stödmottagaren är ett mikro-, små- eller medelstort företag ska lämnas in vid ansökan om utbetalning. Jordbruksverket föreslår därför att en ny punkt om detta läggs till i 19 §.

Vilka konsekvenser som uppstår om ingen åtgärd vidtas

Om Jordbruksverket inte förtydligar att stödmottagaren ska lämna uppgift om denne är ett mikro-, små- eller medelstort företag i ansökan om utbetalning, finns en risk att stödmyndigheten får in ofullständiga ansökningar om stöd. Det medför att den behöriga stödmyndigheten kan behöva begära in uppgiften genom komplettering. Det leder i sin tur till längre handläggningstider. Det skulle också fortsättningsvis råda en osäkerhet kring vad stödmottagaren ska lämna för uppgifter i sin ansökan för att den ska anses vara komplett, om ändring inte görs i föreskriften.

3 kap. 12 § Vilka utgifter och kostnader stöd kan lämnas för gällande investeringar

Beskrivning av problemet och vilken förändring som eftersträvas

I 3 kap. 12 § anges att stöd får endast lämnas för investeringar samt övriga direkta utgifter och kostnader som är kopplade till investeringen för de åtgärder i havs-, fiskeri- och vattenbruksprogrammet som avser investeringsstöd. Stöd kan också lämnas till eget arbete och lönekostnader som är kopplade till installation av en investering.

Inom investeringsstöden ges endast stöd för investeringar och installationskostnader. Utgifter och kostnader för tillstånd, anmälan eller registrering kopplade till en investering ska inte vara stödberättigande enligt Jordbruksverkets avsikt med stödutformningen i Havs-, fiskeri- och vattenbruksprogrammet. Jordbruksverket har nu uppmärksammat att det saknas en tydlig reglering i föreskriften som anger att stöd inte lämnas för avgifter för tillstånd, anmälan eller registrering kopplade till en investering och att det därför kan tolkas som att utgifter och kostnader för detta är stödberättigande med nuvarande reglering.

Det krävs ofta tillstånd, anmälan eller registrering för verksamheter som kan söka stöd för investeringar inom havs-, fiskeri- och vattenbruksprogrammet,

men vilken typ som krävs är beroende på vad som ska genomföras. Dessa processer för prövning av verksamheten inom investeringsstöden innebär ofta höga kostnader för stödsökande och stödmottagare. Syftet med investeringsstöden är att ersätta genomförandet av investeringar som beviljats de tillstånd och godkännanden som krävs enligt nationella regler och krav, inte att ge stöd för tillståndsprocessen i sig. Det finns en risk att budgeten för åtgärden tar slut snabbare om utgifter och kostnader för tillstånd, anmälan eller registrering kopplade till en investering skulle vara stödberättigande inom insatserna.

Jordbruksverket vill genom ändring i föreskriften förtydliga att stöd inte lämnas för avgifter för tillstånd, anmälan eller registrering kopplade till en investering. Ändringen medför ingen skillnad i den praktiska hanteringen.

Vilka konsekvenser som uppstår om ingen åtgärd vidtas

Om Jordbruksverket inte förtydligar bestämmelsen, skulle det även fortsättningsvis vara otydligt för stödsökande, stödmottagare och behöriga stödmyndigheter vad som ger rätt till stöd kopplat till en investering. Behöriga stödmyndigheter skulle fortsättningsvis kunna bevilja stöd för avgifter för tillstånd, anmälan eller registrering kopplade till en investering eftersom det saknas en reglering som anger att utgifter och kostnader för det inte är stödberättigande. Det skulle medföra en risk för att stöd beviljas i strid mot avsikten med utformningen av Havs-, fiskeri- och vattenbruksprogrammet.

Ändringar kopplat till att stöd inom åtgärden Investeringar för utveckling av hamnar och landningsplatser ska lämnas enligt förordning (EU) 2022/2473

Bakgrund

Idag beviljas stöd inom åtgärden Investeringar för utveckling av hamnar och landningsplatser som stöd av mindre betydelse enligt förordning (EU) 2023/2831¹¹, den så kallade allmänna de minimis-förordningen. Detta regleras i 2 kap. 4 § förordningen (2022:1461).

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet beslutade den 5 september 2024 att stöd inom åtgärden Investeringar för utveckling av hamnar och landningsplatser framöver endast ska beviljas enligt kapitel I och artikel 29 i

¹¹ Kommissionens förordning (EU) 2023/2831 av den 13 december 2023 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse.

kommissionens förordning (EU) 2022/2473¹², den så kallade FIBER-förordningen. Ändringen träder i kraft den 15 april 2025 genom att nya bestämmelser läggs till i 2 kap. 2 a–2 c §§ förordningen (2022:1461). Med anledning av ändringarna i svensk förordning ser Jordbruksverket behov av att göra justeringar i föreskriften. Dessa ändringar beskrivs nedan.

4 kap. 3–3 a §§ Investeringar för utveckling av hamnar och landningsplatser – åtgärdsspecifika villkor

3 § Stöd villkor

Beskrivning av problemet och vilken förändring som eftersträvas

Idag upplyser 4 kap. 3 § vilka stödmottagare som stöd får lämnas till, vilka insatser som är stödberättigande och vilka stödnivåer som gäller samt vissa stöd villkor för åtgärden investeringar för utveckling av hamnar och landningsplatser enligt 3 kap. förordningen (2022:1461). Syftet med upplysningsparagrafen har varit att ge stödsökanden eller stödmottagaren tydlig information om var villkor som gäller för stödet regleras.

Jordbruksverket vill genom ett tillägg i första stycket särskilt upplysa stödsökande och behöriga stödmyndigheter om att det även finns bestämmelser i 2 kap. 2 a–2 c §§ i förordningen (2022:1461) för åtgärden. Genom ändringen bedömer Jordbruksverket att det blir tydligare för stödsökande, stödmottagare och behöriga stödmyndigheter var regler om stödberättigande och villkor för stödet finns.

Jordbruksverket vill även genom tillägg av ett nytt andra stycke i 4 kap. 3 § upplysa om att det finns särskilda stöd villkor om tröskelvärde och när en investering får ha påbörjats i artikel 3 och artikel 6 i förordning (EU) 2022/2473. Det bedöms inte lämpligt att lägga till hänvisningar i föreskriften för alla bestämmelser som är aktuella enligt förordning (EU) 2022/2473. Jordbruksverket bedömer dock att villkoren i artikel 3 och artikel 6 får så stor påverkan på möjligheten att beviljas stöd samt till vilket belopp, att det motiverar att det finns en särskild upplysning om dessa bestämmelser i föreskriften.

Artikel 3 reglerar att stöd enligt förordningen inte ska tillämpas på individuellt stöd vars stödberättigande kostnader överstiger 2,5 miljoner euro, samt att detta tröskelvärde inte får kringgåas genom en konstgjord

¹² Kommissionens förordning (EU) 2022/2473 av den 14 december 2022 genom vilken vissa kategorier av stöd till företag som är verksamma inom produktion, beredning och saluföring av fiskeri- och vattenbruksprodukter förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

uppdelning av insatsen. Detta innebär att de totala stödberättigande kostnaderna inte får överstiga 2,5 miljoner euro samt att en stödmottagare inte får dela upp sin investering i flera insatser.

Artikel 6 reglerar att stöd som beviljas enligt förordningen ska ha en stimulansseffekt. Enligt samma artikel anses stimulansseffekt föreligga om stödmottagaren har lämnat in en skriftlig ansökan om stöd, innan arbetet med projektet eller verksamheten inleds. Det finns en definition av vad inledande arbete är i artikel 2.27. Syftet med bestämmelsen om stimulansseffekt är att stöd inte ska lämnas till insatser som stödmottagaren skulle genomföra även utan stöd.

Genom tilläggen i 4 kap. 3 § bedömer Jordbruksverket att det blir tydligare för stödsökande och stödmottagare var regler om stödberättigande och villkor för stödet finns.

Vilka konsekvenser som uppstår om ingen åtgärd vidtas

Om Jordbruksverket inte förtydligar bestämmelsen, skulle det vara otydligt för stödsökande, stödmottagare och behöriga stödmyndigheter vad som ger rätt till stöd inom åtgärden. Om Jordbruksverket inte upplyser om särskilda bestämmelser i de överordnade regelverken skulle stödsökande, stödmottagare och behöriga stödmyndigheter riskera att inte uppmärksamma bestämmelser som kan påverka möjligheten att beviljas stöd. Om hänvisning till de överordnade regelverken inte framgår i föreskriften skulle regelkedjan bli otydlig.

3 a § Stödtak vid beslutsomgångar

Beskrivning av problemet och vilken förändring som eftersträvas

Av 4 kap. 3 a § första stycket framgår att stöd för åtgärden investeringar för utveckling av hamnar och landningsplatser får lämnas med högst 5 000 000 kronor per ansökan. I andra stycket framgår att första stycket inte gäller när stöd lämnas genom utlysning. I tredje stycket finns idag en upplysning om att stöd som lämnas till ett enda företag i enlighet med kommissionens förordning (EU) 2023/2831 totalt inte får överstiga 300 000 euro under en period av tre år enligt artikel 3.2 i förordning (EU) 2023/2831 och 2 kap. 4 § förordningen (2022:1461).

Med anledning av att 2 kap. 4 § i förordning (2022:1461) inte längre ska gälla för åtgärden efter den 15 april 2025, när 2 kap. 2 a–2 c §§ i samma förordning trätt i kraft, föreslår Jordbruksverket att 4 kap. 3 a § tredje stycket tas bort.

Konsekvenser om ingen åtgärd vidtas

Om Jordbruksverket inte tar bort 4 kap. 3 a § tredje stycket skulle det fortsättningsvis vara otydligt för stödsökande, stödmottagare och behöriga stödmyndigheter vilka villkor som gäller för stödet, eftersom upplysningen hänvisar till en bestämmelse som inte längre ska gälla för åtgärden. Om hänvisningar till inaktuella överordnade regler finns med i föreskriften blir regelkedjan otydlig.

Bilaga 2 avsnitt 2.10 och 2.11 - Investeringar för utveckling av hamnar och landningsplatser – åtgärdsspecifika uppgifter vid ansökan om stöd*Beskrivning av problemet och vilken förändring som eftersträvas*

I bilaga 2 avsnitt 2 regleras vilka åtgärdsspecifika uppgifter som en ansökan om stöd inom åtgärden Investeringar för utveckling av hamnar och landningsplatser ska innehålla.

I punkt 10 anges idag att ansökan om stöd ska innehålla uppgift om stödsökandes företag har fått stöd av mindre betydelse under den senaste treårsperioden och i så fall från vilken offentlig organisation eller myndighet. Med anledning av att regeringen har beslutat om ändringar i förordning (2022:1461) som innebär att stöd inom åtgärden inte längre ska beviljas som stöd av mindre betydelse, är uppgiften inte längre aktuell för den behöriga stödmyndigheten att begära in. Jordbruksverket föreslår därför att punkt 10 tas bort.

Som en följd av att stöd från och med den 15 april 2025 ska beviljas enligt förordning (EU) 2022/2473 kommer stödsökande inom åtgärden behöva lämna vissa nya uppgifter i sin ansökan om stöd. Stödsökande behöver samtycka till att uppgifter offentliggörs enligt de krav som framgår av artikel 9 i förordning (EU) 2022/2473 samt lämna in de uppgifter som framgår av samma förordning i sin ansökan om stöd. Jordbruksverket föreslår därför att två nya punkter läggs till i punktuppställningen som tydliggör att dessa uppgifter ska lämnas.

Konsekvenser om ingen åtgärd vidtas

Om Jordbruksverket inte tydliggör vilka uppgifter stödsökande ska lämna in vid ansökan om stöd finns det en risk för att de behöriga stödmyndigheterna behöver efterfråga kompletteringar från stödsökanden. Det innebär i sin tur en risk för ökade handläggningstider.

Om punkt 10 inte läggs till i föreskriften om att stödsökanden ska samtycka till att uppgifter offentliggörs enligt kraven i förordning (EU) 2022/2473, kan den behöriga stödmyndigheten inte begära in samtycket som krävs enligt förordningen. Den behöriga stödmyndigheten skulle då fatta beslut om stöd

som inte uppfyller kraven enligt förordning (EU) 2022/2473, vilket skulle kunna leda till att otillåtet statsstöd betalas ut. I förlängningen skulle det även kunna leda till kritik och sanktioner från kommissionen.

Om punkt 11 inte läggs till i föreskriften om att stödsökanden ska lämna in de uppgifter som framgår av förordning (EU) 2022/2473 i sin ansökan om stöd, är det fortfarande möjligt för den behöriga stödmyndigheten att begära in dessa med stöd av 2 kap. 3 § punkt 24. Stödsökande ska enligt punkt 24 bifoga ”andra uppgifter som har betydelse för ansökan”¹³ till sin ansökan om stöd. Jordbruksverket bedömer dock inte att det vore lämpligt, eftersom det varken är tydligt eller förutsebart för stödsökande vilka uppgifter som behövs för att ansökan ska anses vara komplett. Det skulle också riskera att leda till fler kompletteringar.

Bilaga 4 avsnitt 2.5 - Investeringar för utveckling av hamnar och landningsplatser – åtgärdsspecifika stöd villkor vid ansökan om utbetalning

Beskrivning av problemet och vilken förändring som eftersträvas

I bilaga 4 avsnitt 2 regleras vilka åtgärdsspecifika uppgifter som en ansökan om slututbetalning inom åtgärden Investeringar för utveckling av hamnar och landningsplatser ska innehålla.

Som en följd av att stöd från och med den 15 april 2025 ska beviljas enligt förordning (EU) 2022/2473, kommer stödmottagare inom åtgärden behöva lämna de uppgifter som framgår av förordning (EU) 2022/2473 i sin ansökan om slututbetalning. Jordbruksverket föreslår därför att en ny punkt läggs till i punktuppställningen som tydliggör att dessa uppgifter ska lämnas.

Konsekvenser om ingen åtgärd vidtas

Om Jordbruksverket inte tydliggör vilka uppgifter stödmottagare ska lämna in vid ansökan om slututbetalning finns det en risk för att de behöriga stödmyndigheterna behöver efterfråga kompletteringar från stödmottagare. Det innebär i sin tur en risk för ökade handläggningstider.

Om punkt 5 inte läggs till i föreskriften om att stödmottagaren ska lämna in de uppgifter som framgår av förordning (EU) 2022/2473 i sin ansökan om slututbetalning, är det fortfarande möjligt för den behöriga stödmyndigheten att begära in dessa uppgifter med stöd av 2 kap. 19 § punkt 13.

Stödmottagaren ska enligt punkt 13 bifoga ”andra uppgifter som har

¹³ Se avsnitt för redaktionella ändringar. Ordet ”underlag” byts ut mot ”uppgifter”.

betydelse för ansökan¹⁴ till sin ansökan om utbetalning. Jordbruksverket bedömer dock inte att det vore lämpligt, eftersom det varken är tydligt eller förutsebart för stödmottagare vilka uppgifter som behövs för att ansökan ska anses vara komplett. Det skulle också riskera att leda till fler kompletteringar.

Ändringar kopplat till att tjänsten GhostGuard inte längre finns tillgänglig för rapportering från och med den 12 december 2024

Beskrivning av problemet och vilken förändring som eftersträvas

GhostGuard är en tjänst som Havs- och vattenmyndigheten tillhandhåller. Tjänsten används av stödmottagare inom åtgärden Insamling av förlorade fiskeredskap och akvatiskt skräp för att rapportera in uppgifter vid ansökan om utbetalning. Havs- och vattenmyndigheten har beslutat att avveckla tjänsten från och med den 12 december 2024 som en konsekvens av besparingskrav hos myndigheten. Det innebär att tjänsten inte kommer finnas tillgänglig för rapportering av uppgifter för stödmottagare från och med den 12 december 2024.

Syftet med att stödmottagare rapporterar in uppgifter i tjänsten GhostGuard är för att andra användare av tjänsten ska veta var det kan finnas ansamlingar av förlorade fiskeredskap och akvatiskt skräp och vilka platser som tidigare har sökts igenom. Det handlar framförallt om att effektivisera sökandet genom att sprida information om tidigare genomförda sökningar till andra användare.

- Det framgår av 2 kap. 27 § punkt 3 att stödmottagare inom åtgärden ska ange om rapportering har skett i GhostGuard vid ansökan om delutbetalning.
- I 4 kap. 27 § anges att stödmottagare ska rapportera var sökandet efter förlorade redskap har skett och om något bärgats. Det anges också i bestämmelsen att rapporteringen ska göras i applikationen GhostGuard.
- Vilka åtgärdsspecifika uppgifter som stödmottagare ska lämna vid ansökan om slututbetalning framkommer av bilaga 4 avsnitt 9. Stödmottagare ska lämna uppgift om rapportering har skett i GhostGuard enligt punkt 5.

Jordbruksverket har i samband med översynen över hur rapportering ska göras vid ansökan om utbetalning uppmärksammat att de uppgifter som

¹⁴ Se avsnitt för redaktionella ändringar. Ordet ”underlag” byts ut mot ”uppgifter”.

stödmottagare lämnar i tjänsten GhostGuard inte behövs för att uppfylla de stöd villkor som gäller för åtgärden. Jordbruksverket har också uppmärksammat att behöriga stödmyndigheter inte följer upp och kontrollerar de uppgifter som stödmottagare lämnar i tjänsten vid handläggningen av ansökan, utan att uppgifterna framförallt syftar till att informera andra användare av tjänsten GhostGuard. Jordbruksverket ska inte föreskriva om villkor som inte är nödvändiga och föreslår därför att 2 kap. 27 § punkt 3, 4 kap. 27 § samt bilaga 4 avsnitt 9 punkt 5 upphävs.

Vilka konsekvenser som uppstår om ingen åtgärd vidtas

Om Jordbruksverket inte tar bort bestämmelserna skulle stödsökande och stödmottagare även fortsättningsvis behöva lämna in uppgifter som inte är nödvändiga för att uppfylla stöd villkor inom åtgärden. Det skulle också vara otydligt för stödsökande, stödmottagare och behöriga stödmyndigheter hur rapportering ska göras inom åtgärden, eftersom bestämmelserna hänvisar till en tjänst för rapportering som inte längre kommer finnas tillgänglig för användning.

Redaktionella ändringar

Inledning

Jordbruksverket gör även vissa redaktionella ändringar i föreskriften. Dessa ändringar gäller till exempel språkliga justeringar och justering av punktuppställningar.

De redaktionella ändringarna omfattas inte av konsekvensutredningsskyldigheten och kommenteras därför inte vidare i konsekvensutredningen, utöver det som beskrivs nedan.

2 kap. Mellanrubriker

Idag är mellanrubrikerna i 2 kap. formulerade som frågor. För att det ska bli tydligare för stödsökande, stödmottagare och behöriga stödmyndigheter vad respektive avsnitt innehåller, ändras rubrikerna genomgående så att de inte längre är formulerade som frågor. Genom ändringen likriktas också föreskriften mer med Jordbruksverkets föreskrifter (SJVFS 2022:27) om investeringsstöd och projektstöd från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling.

Mellanrubriken för avsnittet 2 kap. 3–7 §§ lyder idag ”Vilka uppgifter ska ansökan om stöd innehålla?”. Utöver ändringen av rubriken som beskrivs ovan, ändras formuleringen genom att skrivningen ”och underlag” läggs till. Syftet är att tydliggöra att bestämmelserna i avsnittet avser vilka uppgifter och underlag som ansökan om stöd ska innehålla.

Mellanrubriken för avsnittet 2 kap. 19–29 §§ lyder idag ”Vilka uppgifter ska ansökan om stöd innehålla?”. Utöver ändringen av rubriken som beskrivs ovan, ändras formuleringen genom att skrivningen ”och underlag” läggs till. Syftet är att tydliggöra att bestämmelserna i avsnittet avser vilka uppgifter och underlag som ansökan om utbetalning ska innehålla.

2 kap. 3 § Vilka uppgifter ansökan om stöd ska innehålla

2 kap. 3 § reglerar vilka uppgifter ansökan om stöd ska innehålla. Idag lyder punkt 24 ”andra underlag som har betydelse för ansökan”. Begreppet ”underlag” ändras till ”uppgifter” för att bättre stämma överens med vad bestämmelsen reglerar.

2 kap. 19 § Vilka uppgifter ansökan om utbetalning ska innehålla

2 kap. 19 § reglerar vilka uppgifter ansökan om utbetalning ska innehålla. Idag lyder punkt 12 ”andra underlag som har betydelse för ansökan”. Begreppet ”underlag” ändras till ”uppgifter” för att bättre stämma överens med vad bestämmelsen reglerar.

Till följd av att en ny punkt 12 läggs tills i föreskriften, se separat avsnitt i konsekvensutredningen¹⁵, numreras även punkt 12 om till punkt 13.

2 kap. 27 § Vilka uppgifter ansökan om delutbetalning ska innehålla

2 kap. 27 § reglerar vilka uppgifter stödmottagaren ska lämna vid ansökan om delutbetalning för respektive åtgärd. Till följd av att punkt 3 tas bort, se separat avsnitt i konsekvensutredningen, numreras punkt 4–7 om till punkt 3–6.

2 kap. 47 § Ansökan om byte av stödsökande eller stödmottagare

Idag lyder 2 kap. 47 § punkt 4 ”Ansökan om byte av stödsökande eller stödmottagare ska innehålla överlåtarens godkännande att övertagaren får tillgång till överlåtarens ansökan eller beslut om stöd samt tillhörande handlingar”. Skrivningen ”får till gång till” ändras till ”får ta del av”, då det är det begrepp som används i samband med sekretess.

¹⁵ Se avsnitt 1.1 och 1.2 om 2 kap. 19 § Vilka uppgifter ansökan om utbetalning ska innehålla.

3 kap. 12 § Vilka utgifter och kostnader som stöd kan lämnas för gällande investeringar

Idag lyder 3 kap. 12 § andra meningen ”I detta innefattas stöd till eget arbete, om den tid som stöd söks för tidsredovisas särskilt i en projektdagbok, och lönekostnader som är kopplade till installation av en investering”.

Nuvarande formulering där ordet ”innefattar” används kan tolkas som att eget arbete och lönekostnader endast är exempel på övriga direkta utgifter och kostnader som är kopplade till investeringen.

Skrivningen ändras till ”Stöd till eget arbete, om den tid som stöd söks för tidsredovisas särskilt i en projektdagbok, ingår i sådana övriga direkta utgifter och kostnader som är kopplade till investeringen. Det gör även lönekostnader som är kopplade till installation av en investering”. Syftet med ändringen är att förtydliga att det endast är eget arbete och lönekostnader som är stödberättigande som övriga direkta utgifter och kostnader kopplade till investeringen.

1.2 Beskrivning av den föreslagna regleringen samt övervägda alternativ. Beskrivning av fördelar respektive nackdelar med de olika alternativen, samt varför den föreslagna regleringen bedöms lämpligast

1 kap. 4 och 4 a § Undantag vid särskilda skäl

Myndighet som beslutar om undantag

Beskrivning av den föreslagna regleringen

Jordbruksverket ändrar bestämmelsen i 1 kap. 4 § så att det framgår att den behöriga stödmyndigheten får besluta om undantag om det finns särskilda skäl vid ansökan om stöd, istället för Jordbruksverket. Jordbruksverket föreslår att en ny bestämmelse läggs till i 1 kap. 4 a § som anger att Jordbruksverket får besluta om undantag om det finns särskilda skäl vid ansökan om utbetalning.

Jordbruksverket anser att det är motiverat att ha en bestämmelse för ansökan om stöd respektive en bestämmelse för ansökan om utbetalning. Detta på grund av att beslut om stöd fattas av Länsstyrelsen, Havs- och vattenmyndigheten eller Jordbruksverket inom Havs-, fiskeri- och vattenbruksprogrammet, beroende på vilken åtgärd stödansökan gäller. Beslut om utbetalning fattas däremot alltid av Jordbruksverket.

Som ett resultat av att den ursprungliga bestämmelsen i 4 § delas upp på två bestämmelser i förslag till föreskrift, justeras också de bestämmelser som anges i uppräkningspunkterna i punkt 1–4. De bestämmelser som gäller både stöd och utbetalning samt de bestämmelser som endast gäller stöd räknas upp i 4 §. De bestämmelser som gäller både stöd och utbetalning samt de bestämmelser som endast gäller utbetalning räknas upp i 4 a §.

Övervägda alternativ och fördelar respektive nackdelar med de olika alternativen

Fördelen med att den behöriga stödmyndigheten utreder och beslutar om undantag vid särskilda skäl vid stöd istället för Jordbruksverket är att bedömningen av om det föreligger särskilda skäl eller inte blir en del av den ordinarie handläggningen, istället för att hanteras i en separat ansökningsprocess. Den behöriga stödmyndigheten har bäst kännedom om ärendet i sin helhet och kan därmed göra en välgrundad bedömning. Det innebär även att den behöriga stödmyndigheten beslut att bevilja eller avslå ansökan om undantag kommer att kommuniceras tydligare till stödmottagaren samt att motiveringen till beslutet blir mer transparent. Den

behöriga stödmyndigheten kommer inte heller behöva lämna in en särskild ansökan om undantag till Jordbruksverket, vilket väntas minska den administrativa bördan samt leda till kortare handläggningstider. Därmed väntas hanteringen bli både enklare och mindre tidskrävande för den behöriga stödmyndigheten. Det blir också tydligare för stödsökande vad motiveringen till beslut om stöd grundas på om handläggaren har utrett möjligheten att bevilja undantag för särskilda skäl.

Nackdelen med att den behöriga stödmyndigheten utreder och beslutar om undantag vid särskilda skäl vid stöd istället för Jordbruksverket är att det bedöms öka risken för att principen om likabehandling inte efterlevs, då bedömningen inte längre kommer göras samlat på ett ställe. Ytterligare en nackdel med ändringen är att Jordbruksverket inte längre får någon tydlig indikation på vilka bestämmelser som stödmottagare har svårigheter att uppfylla och som behöver justeras. Den risken går dock att motverka genom att den behöriga stödmyndigheten kontaktar Jordbruksverket när de uppmärksammar att det finns ett behov av att se över bestämmelser som leder till oproportionerliga konsekvenser.

Varför den föreslagna regleringen bedöms som lämpligast

Jordbruksverket bedömer att det är nödvändigt att göra ändringen i föreskriften för att säkerställa att hanteringen av undantag vid särskilda skäl överensstämmer med regleringen i 12 kap. 2 § regeringsformen och 33 § förvaltningslagen (2017:900). Jordbruksverket ser därför inte någon alternativ lösning till att göra ändringen i föreskriften.

Bestämmelser som det är möjligt att bevilja undantag från

Gemensamma bestämmelser för stöd och utbetalning¹⁶

3 kap. 10 §

Beskrivning av den föreslagna regleringen

Jordbruksverket ändrar bestämmelsen så att 3 kap. 10 § inte längre ingår bland de bestämmelser som den behöriga stödmyndigheten eller Jordbruksverket kan besluta om undantag från.

Övervägda alternativ och fördelar respektive nackdelar med de olika alternativen, samt varför den föreslagna regleringen bedöms som lämpligast

Den behöriga stödmyndigheten eller Jordbruksverket kan inte bevilja undantag från bestämmelsen med anledning av särskilda skäl då den har

¹⁶ Bestämmelserna ingår i uppräkningsparagraferna i både 1 kap. 4 § och 4 a §.

grund i ett överordnat regelverk. Jordbruksverket ser inte att det finns någon alternativ lösning.

3 kap. 14 §

Beskrivning av den föreslagna regleringen

Jordbruksverket ändrar bestämmelsen så att 3 kap. 14 § inte längre ingår bland de bestämmelser som den behöriga stödmyndigheten eller Jordbruksverket kan besluta om undantag från.

Övervägda alternativ och fördelar respektive nackdelar med de olika alternativen, samt varför den föreslagna regleringen bedöms som lämpligast
Den behöriga stödmyndigheten eller Jordbruksverket kan inte bevilja undantag från punkt 1, 4 och 5 med anledning av särskilda skäl då de har grund i överordnade regelverk. Jordbruksverket ser inte att det finns någon alternativ lösning.

Jordbruksverket föreslår även att möjligheten att bevilja undantag från bestämmelserna i punkt 2 och 3 tas bort, då syftet bakom att inte tillåta stöd för markförvärv respektive leasingkostnader inte bedöms motivera att det skulle kunna vara stödberättigande i undantagsfall. En alternativ lösning hade varit att fortsatt tillåta undantag från punkt 2 och 3, men Jordbruksverket bedömer att det blir tydligare och mer förutsägbart för stödsökande och stödmottagare att helt undanta bestämmelsen 3 kap. 14 § från möjligheten att bevilja undantag vid särskilda skäl. Jordbruksverket bedömer att det är den lämpligaste lösningen.

3 kap. 19 §

Beskrivning av den föreslagna regleringen

Jordbruksverket ändrar bestämmelsen så att 3 kap. 19 § inte längre ingår bland de bestämmelser som den handläggande myndigheten kan besluta om undantag från.

Övervägda alternativ och fördelar respektive nackdelar med de olika alternativen, samt varför den föreslagna regleringen bedöms som lämpligast
Jordbruksverket anser att det inte är möjligt att ha kvar möjligheten att bevilja undantag från bestämmelsen med anledning av särskilda skäl, då den anger grundläggande krav för vad som är stödberättigande kostnader. Jordbruksverket ser inte att det finns någon alternativ lösning.

3 kap. 35 §

Beskrivning av den föreslagna regleringen

Jordbruksverket ändrar bestämmelsen så att 3 kap. 35 § inte längre ingår bland de bestämmelser som den behöriga stödmyndigheten eller Jordbruksverket kan besluta om undantag från.

Övervägda alternativ och fördelar respektive nackdelar med de olika alternativen, samt varför den föreslagna regleringen bedöms som lämpligast
Den behöriga stödmyndigheten eller Jordbruksverket kan inte bevilja undantag från bestämmelsen med anledning av särskilda skäl då den har grund i överordnade regelverk. Jordbruksverket ser inte att det finns någon alternativ lösning.

4 kap. 10 §

Beskrivning av den föreslagna regleringen

Jordbruksverket ändrar bestämmelsen så att 4 kap. 10 § inte längre ingår bland de bestämmelser som den behöriga stödmyndigheten eller Jordbruksverket kan besluta om undantag från.

Övervägda alternativ och fördelar respektive nackdelar med de olika alternativen, samt varför den föreslagna regleringen bedöms som lämpligast
Jordbruksverket anser att det inte är möjligt att bevilja undantag från bestämmelsen med anledning av särskilda skäl då behöriga stödmyndigheter saknar beslutanderätt, och att möjligheten därför bör tas bort. Jordbruksverket ser inte att det finns någon alternativ lösning.

Bestämmelser som endast gäller stöd¹⁷

2 kap. 52 § första stycket

Beskrivning av den föreslagna regleringen

Jordbruksverket ändrar bestämmelsen så att 2 kap. 52 § första stycket inte längre ingår bland de bestämmelser som den behöriga stödmyndigheten kan besluta om undantag från.

Övervägda alternativ och fördelar respektive nackdelar med de olika alternativen, samt varför den föreslagna regleringen bedöms som lämpligast
Jordbruksverket anser att det inte är möjligt att bevilja undantag från bestämmelsen med anledning av särskilda skäl då behöriga stödmyndigheter saknar beslutanderätt, och att möjligheten därför bör tas bort. Jordbruksverket ser inga alternativa lösningar.

3 kap. 5 §

Beskrivning av den föreslagna regleringen

Jordbruksverket ändrar bestämmelsen så att 3 kap. 5 § inte längre ingår bland de bestämmelser som den behöriga stödmyndigheten kan besluta om undantag från.

¹⁷ Bestämmelserna ingår i uppräkningslistan i 1 kap. 4 §.

Övervägda alternativ och fördelar respektive nackdelar med de olika alternativen, samt varför den föreslagna regleringen bedöms som lämpligast
Fördelen med den föreslagna regleringen är att det blir tydligare i vilka fall undantag vid särskilda skäl kan beviljas. Bestämmelsen i 3 kap. 5 § finns nu med i punktuppställningen i 1 kap. 4 §, vilket kan leda uppfattningen att så kallad stödoptimering är tillåten. Med stödoptimering menas att stödsökande delar upp det som de vill genomföra på flera stödansökningar för att få så hög kostnadstäckning som möjligt. Genom ändringen i föreskriften blir regleringen tydligare och mer förutsägbar.

Nackdelen med den föreslagna regleringen är att stödsökandes möjligheter att söka flera stöd begränsas även om särskilda skäl föreligger. Lönsamheten bland stödsökandena är ofta låg och det kan vara svårt för dem att genomföra effektiviseringar och breddningar av sin verksamhet utan stöd. Om undantag från bestämmelsen skulle tillåtas vid särskilda skäl skulle det kunna gynna enskilda stödmottagare. Det skulle dock medföra andra konsekvenser, så som en ökad risk att inte beviljas stöd alls och hantering av återflöden i programmet. Jordbruksverket bedömer att den lämpligaste lösningen därför är att ta bort möjligheten att bevilja undantag enligt 3 kap. 5 §. Jordbruksverket ser inte att det finns någon alternativ lösning.

3 kap. 20 §

Beskrivning av den föreslagna regleringen

Jordbruksverket ändrar bestämmelsen så att 3 kap. 20 § inte längre ingår bland de bestämmelser som den behöriga stödmyndigheten kan besluta om undantag från.

Övervägda alternativ och fördelar respektive nackdelar med de olika alternativen, samt varför den föreslagna regleringen bedöms som lämpligast
Den behöriga stödmyndigheten kan inte bevilja undantag från delar av bestämmelsen med anledning av särskilda skäl då den har grund i ett överordnat regelverk. Jordbruksverket anser inte att det är möjligt att bevilja undantag från resterande delar av bestämmelsen heller, då behöriga stödmyndigheter saknar beslutanderätt. Möjligheten att bevilja undantag från bestämmelsen bör därför tas bort. Jordbruksverket ser inte att det finns någon alternativ lösning.

4 kap. 3 a § andra stycket

Beskrivning av den föreslagna regleringen

Jordbruksverket ändrar bestämmelsen så att 4 kap. 3 a § andra stycket inte längre ingår bland de bestämmelser som den behöriga stödmyndigheten kan besluta om undantag från.

Övervägda alternativ och fördelar respektive nackdelar med de olika alternativen, samt varför den föreslagna regleringen bedöms som lämpligast
Jordbruksverket anser att möjligheten att bevilja undantag enligt andra stycket med anledning av särskilda skäl inte är lämpligt. Jordbruksverket ser inga alternativa lösningar.

4 kap. 41 § andra och tredje stycket

Beskrivning av den föreslagna regleringen

Jordbruksverket ändrar bestämmelsen så att 4 kap. 41 § andra och tredje stycket inte längre ingår bland de bestämmelser som den behöriga stödmyndigheten kan besluta om undantag från.

Övervägda alternativ och fördelar respektive nackdelar med de olika alternativen, samt varför den föreslagna regleringen bedöms som lämpligast
Jordbruksverket anser att möjligheten att bevilja undantag enligt andra stycket med anledning av särskilda skäl inte är lämpligt. Den behöriga stödmyndigheten kan inte bevilja undantag från tredje stycket med anledning av särskilda skäl då den har grund i överordnade regelverk. Jordbruksverket ser inga alternativa lösningar.

4 kap. 54 § andra och tredje stycket

Beskrivning av den föreslagna regleringen

Jordbruksverket ändrar bestämmelsen så att 4 kap. 54 § andra och tredje stycket inte längre ingår bland de bestämmelser som den behöriga stödmyndigheten kan besluta om undantag från.

Övervägda alternativ och fördelar respektive nackdelar med de olika alternativen, samt varför den föreslagna regleringen bedöms som lämpligast
Jordbruksverket anser att möjligheten att bevilja undantag enligt andra stycket med anledning av särskilda skäl inte är lämpligt. Den behöriga stödmyndigheten kan inte bevilja undantag från tredje stycket med anledning av särskilda skäl då den har grund i överordnade regelverk. Jordbruksverket ser inga alternativa lösningar.

4 kap. 63 §

Beskrivning av den föreslagna regleringen

Jordbruksverket ändrar bestämmelsen så att 4 kap. 63 § stycket inte längre ingår bland de bestämmelser som den behöriga stödmyndigheten kan besluta om undantag från.

Övervägda alternativ och fördelar respektive nackdelar med de olika alternativen, samt varför den föreslagna regleringen bedöms som lämpligast
Den behöriga stödmyndigheten eller Jordbruksverket kan inte bevilja undantag från bestämmelsen med anledning av särskilda skäl då den har

grund i överordnade regelverk. Jordbruksverket ser inte att det finns någon alternativ lösning.

Bestämmelser som endast gäller utbetalning¹⁸

2 kap. 14 § andra stycket

Beskrivning av den föreslagna regleringen

Jordbruksverket ändrar bestämmelsen så att 2 kap. 14 § andra stycket inte längre ingår bland de bestämmelser som den behöriga stödmyndigheten kan besluta om undantag från.

Övervägda alternativ och fördelar respektive nackdelar med de olika alternativen, samt varför den föreslagna regleringen bedöms som lämpligast
Den behöriga stödmyndigheten eller Jordbruksverket kan inte bevilja undantag från bestämmelsen med anledning av särskilda skäl då den har grund i överordnade regelverk. Jordbruksverket ser inte att det finns någon alternativ lösning.

2 kap. 27 §

Beskrivning av den föreslagna regleringen

Jordbruksverket ändrar bestämmelsen så att 2 kap. 27 § inte längre ingår bland de bestämmelser som den behöriga stödmyndigheten kan besluta om undantag från.

Övervägda alternativ och fördelar respektive nackdelar med de olika alternativen, samt varför den föreslagna regleringen bedöms som lämpligast
Den behöriga stödmyndigheten kan inte bevilja undantag från bestämmelserna med anledning av särskilda skäl då de har grund i ett överordnat regelverk. Jordbruksverket ser inte att det finns någon alternativ lösning.

2 kap. 51 §

Beskrivning av den föreslagna regleringen

Jordbruksverket ändrar bestämmelsen så att 2 kap. 51 § inte längre ingår bland de bestämmelser som den behöriga stödmyndigheten kan besluta om undantag från.

Övervägda alternativ och fördelar respektive nackdelar med de olika alternativen, samt varför den föreslagna regleringen bedöms som lämpligast

¹⁸ Bestämmelserna ingår i uppräkningsparagrafen i 1 kap. 4 a §.

Jordbruksverket anser att möjligheten att bevilja undantag från bestämmelsen med anledning av särskilda skäl inte är lämpligt. Jordbruksverket ser inga alternativa lösningar.

3 kap. 2 §

Beskrivning av den föreslagna regleringen

Jordbruksverket ändrar bestämmelsen så att 3 kap. 2 § inte längre ingår bland de bestämmelser som den behöriga stödmyndigheten kan besluta om undantag från.

Övervägda alternativ och fördelar respektive nackdelar med de olika alternativen, samt varför den föreslagna regleringen bedöms som lämpligast
Jordbruksverket anser att det inte är möjligt att bevilja undantag från bestämmelsen med anledning av särskilda skäl då behöriga stödmyndigheter saknar beslutanderätt, och att möjligheten därför bör tas bort. Jordbruksverket ser inte att det finns någon alternativ lösning.

3 kap. 17 §

Beskrivning av den föreslagna regleringen

Jordbruksverket ändrar bestämmelsen så att 3 kap. 17 § inte längre ingår bland de bestämmelser som den behöriga stödmyndigheten kan besluta om undantag från.

Övervägda alternativ och fördelar respektive nackdelar med de olika alternativen, samt varför den föreslagna regleringen bedöms som lämpligast
Den behöriga stödmyndigheten kan inte bevilja undantag från bestämmelserna med anledning av särskilda skäl då de har grund i ett överordnat regelverk. Jordbruksverket ser inte att det finns någon alternativ lösning.

3 kap. 21 §

Beskrivning av den föreslagna regleringen

Jordbruksverket ändrar bestämmelsen så att 3 kap. 21 § inte längre ingår bland de bestämmelser som den behöriga stödmyndigheten kan besluta om undantag från.

Övervägda alternativ och fördelar respektive nackdelar med de olika alternativen, samt varför den föreslagna regleringen bedöms som lämpligast
Den behöriga stödmyndigheten kan inte bevilja undantag från bestämmelserna med anledning av särskilda skäl då de har grund i ett överordnat regelverk. Jordbruksverket ser inte att det finns någon alternativ lösning.

3 kap. 32 §

Beskrivning av den föreslagna regleringen

Jordbruksverket ändrar bestämmelsen så att 3 kap. 32 § inte längre ingår bland de bestämmelser som den behöriga stödmyndigheten kan besluta om undantag från.

Övervägda alternativ och fördelar respektive nackdelar med de olika alternativen, samt varför den föreslagna regleringen bedöms som lämpligast

Den behöriga stödmyndigheten kan inte bevilja undantag från bestämmelserna med anledning av särskilda skäl då de har grund i ett överordnat regelverk. Jordbruksverket ser inte att det finns någon alternativ lösning.

2 kap. 5 § Vilka bilagor ansökan om stöd ska innehålla

Beskrivning av den föreslagna regleringen

Jordbruksverket fastställer i en ny punkt i 2 kap. 5 § att stödsökande ska bifoga övriga bilagor till sin ansökan om stöd, beroende på vad ansökan avser, utöver de bilagor som redan räknas upp i punkt 1–5.

Övervägda alternativ och fördelar respektive nackdelar med de olika alternativen, samt varför den föreslagna regleringen bedöms som lämpligast

Fördelen med den föreslagna lösningen är att den nya punkten täcker in alla de bilagor som kan vara aktuella för stödsökande att skicka in, oavsett vad ansökan avser. Enligt 23 § i förvaltningslagen (2017:900) har behörig stödmyndighet alltid en möjlighet att begära komplettering om underlag saknas eller är bristfälliga. Det blir dock tydligare för stödsökande och stödmottagare att eventuella bilagor som saknas i ansökan kan begäras in genom komplettering om punkten läggs till i föreskriften. Nackdelen med den föreslagna lösningen är att det inte är så tydligt för stödsökande vilka bilagor som ska bifogas till ansökan för att den ska anses vara komplett. Den risken behöver hanteras genom tydlig information till stödsökande om vilka bilagor som ska lämnas in med ansökan, beroende på vad ansökan avser.

En alternativ lösning vore att fastställa vilka andra bilagor som stödsökande ska skicka in utöver de bilagor som redan räknas upp i 5 §, istället för att lägga till en generell bestämmelse för eventuella andra bilagor. Fördelen med en sådan lösning är att det skulle vara tydligt för stödsökande vilka bilagor som krävs för att ansökan om stöd ska anses vara komplett. Nackdelen med en sådan lösning är dock att det inte alltid är tydligt i förväg vilka bilagor som kan vara aktuella att bifoga till ansökan om stöd, då det skiljer sig åt beroende på vilken åtgärd stödsökande ansöker inom och vad ansökan avser. Det finns därför en risk för att ett sådant tillägg i föreskriften inte skulle vara heltäckande för de bilagor som kan bli aktuella. Det i sin tur

skulle medföra att de behöriga stödmyndigheterna riskerar att få in ofullständiga ansökningar om stöd. Det leder till längre handläggningstider och en ökad administrativ börda för stödsökande och behörig stödmyndighet. Jordbruksverket bedömer därför att den föreslagna lösningen är lämpligast.

2 kap. 8 och 15 §§ När en ansökan anses ha inkommit

Beskrivning av den föreslagna regleringen

Jordbruksverket upphäver 2 kap. 8 och 15 §§ som reglerar när en ansökan om stöd respektive förskott anses ha inkommit till den behöriga stödmyndigheten.

Övervägda alternativ och fördelar respektive nackdelar med de olika alternativen, samt varför den föreslagna regleringen bedöms som lämpligast
Jordbruksverket ser inte att det finns någon alternativ lösning till att göra ändringen, eftersom det är reglerat i 22 § förvaltningslagen (2017:900) hur ankomstdagen för handlingar bestäms.

2 kap. 19 § Vilka uppgifter ansökan om utbetalning ska innehålla

Beskrivning av den föreslagna regleringen

Jordbruksverket fastställer en ny punkt 12 i 2 kap. 19 § som anger att stödmottagaren ska lämna uppgift om denne är ett mikro-, små- eller medelstort företag i ansökan om utbetalning.

Övervägda alternativ och fördelar respektive nackdelar med de olika alternativen, samt varför den föreslagna regleringen bedöms som lämpligast
Fördelen med den föreslagna regleringen är att det blir tydligare för stödmottagaren vilka uppgifter som krävs för att ansökan om utbetalning ska anses vara komplett. Ändringen bedöms öka transparensen både för stödmottagare och behöriga stödmyndigheter. Ändringen bedöms även leda till färre kompletteringar och minskad handläggningstid vid ansökan om utbetalning, eftersom uppgiften kommer begäras in direkt i samband med ansökan istället för att genom komplettering. Jordbruksverket ser inga nackdelar med den föreslagna ändringen och bedömer att det inte finns någon alternativ lösning till att göra ändringen.

3 kap. 12 § Vilka utgifter och kostnader som stöd kan lämnas för gällande investeringar

Beskrivning av den föreslagna regleringen

Jordbruksverket ändrar 3 kap. 12 § genom att lägga till en mening i första stycket som anger att stöd inte lämnas för avgifter till myndigheter, kommuner eller domstolar.

Övervägda alternativ och fördelar respektive nackdelar med de olika alternativen, samt varför den föreslagna regleringen bedöms som lämpligast

Fördelen med den föreslagna ändringen är att det blir tydligare för stödsökande och stödmottagare vad som är stödberättigande kopplat till investeringar samt att risken för att stöd felaktigt beviljas minskar. Nackdelen är att stödmottagare inte kan få ersättning för avgifter för tillstånd, anmälan eller registrering kopplade till en investering. Det har dock aldrig varit avsikten att dessa utgifter ska vara stödberättigande inom investeringsstöden i Havs-, fiskeri- och vattenbruksprogrammet, utan endast att själva genomförandet av investeringen ska vara stödberättigande. Jordbruksverket anser därför att den lämpligaste lösningen är att lägga till den föreslagna regleringen i 3 kap. 12 § i föreskriften. Jordbruksverket ser ingen alternativ lösning.

Ändringar kopplat till att stöd inom åtgärden Investeringar för utveckling av hamnar och landningsplatser ska lämnas enligt förordning (EU) 2022/2473

4 kap. 3–3 a §§ Investeringar för utveckling av hamnar och landningsplatser – åtgärdsspecifika villkor

3 § Stöd villkor

Beskrivning av den föreslagna regleringen

Jordbruksverket ändrar 4 kap. 3 § genom att lägga till en upplysning i första stycket som anger att det finns särskilda stöd villkor för åtgärden Investeringar för utveckling av hamnar och landningsplatser i 2 kap. 2 a–2 c §§ i förordning (2022:1461).

Jordbruksverket ändrar även 4 kap. 3 § genom att lägga till ett nytt andra stycket med upplysning om att det finns särskilda stöd villkor om tröskelvärde i artikel 3 samt när en investering får ha påbörjats i artikel 6 i förordning (EU) 2022/2473). Jordbruksverket lägger också till en hänvisning till 2 kap. 2 a–2 c §§ förordning (2022:1461).

Övervägda alternativ och fördelar respektive nackdelar med de olika alternativen, samt varför den föreslagna regleringen bedöms som lämpligast

Fördelen med den föreslagna regleringen är att bestämmelsen tydligt upplyser om vilka överordnade regelverk som gäller för stödet och var man kan hitta dem. Det finns också en särskild upplysning för vissa särskilda

stöd villkor. Nackdelen med den föreslagna regleringen är att de överordnade regelverken inte är så detaljerade, vilket medför att det inte är så tydligt för stödsökande, stödmottagare och behöriga stödmyndigheter vilka stöd villkor som gäller inom åtgärden. Det kommer behövas särskilda informationsinsatser och tydliga rutiner kring den praktiska tillämpningen.

En alternativ lösning till att lägga till en upplysning om särskilda stöd villkor om tröskelvärde och när en investering får ha påbörjats i ett nytt andra stycke, hade varit att lägga in det som nya stöd villkor i föreskriften. Den lösningen har använts för liknande bestämmelser i en av Jordbruksverkets äldre föreskrifter för stöd som beviljas enligt en annan gruppundantagsförordning. Jordbruksverket bedömer dock att det är mer lämpligt att hänvisa till överordnade bestämmelser, än att återge reglering som redan finns i ett överordnat regelverk genom ett eget stöd villkor. Fördelen med att skriva ut bestämmelserna i föreskriften är att det skulle varit ännu tydligare för stödsökande, stödmottagare och behöriga stödmyndigheter vilka villkor som gäller för stödet. Nackdelen med en sådan lösning är att det inte är möjligt att återge alla stöd villkor som regleras i överordnade regelverk. Om endast enstaka villkor återges i föreskriften skulle det leda till en otydlig och oförutsebar reglering. Det riskerar i sin tur leda till att stödsökande, stödmottagare och behöriga stödmyndigheter missar viktiga stöd villkor som gäller för stödet.

Jordbruksverket bedömer att den föreslagna lösningen är lämpligast. Bestämmelsen uppnår målet om att redogöra för en tydlig och korrekt regelkedja för stödet. Bestämmelsen informerar även stödsökande, stödmottagare och behöriga stödmyndigheter om de överordnade regelverk som bestämmelserna i föreskriften grundar sig på och kompletterar. Bestämmelsen uppmärksammar även dessa parter på att det finns särskilda stöd villkor i de överordnade regelverken.

3 a § Stödtak vid beslutsomgångar

Beskrivning av den föreslagna regleringen

Jordbruksverket ändrar 4 kap. 3 a § genom att ta bort tredje stycket som upplyser om villkor för stödet enligt förordningen (2022:1461).

Övervägda alternativ och fördelar respektive nackdelar med de olika alternativen, samt varför den föreslagna regleringen bedöms som lämpligast
Jordbruksverket ser inte att det finns någon alternativ lösning till att ta bort tredje stycket. Den förordningsbestämmelse som upplysningen i tredje stycket hänvisar till finns inte längre med i förordningen efter den 15 april 2025.

Bilaga 2 avsnitt 2.10 och 2.11 - Investeringar för utveckling av hamnar och landningsplatser – åtgärdsspecifika uppgifter vid ansökan om stöd

Beskrivning av den föreslagna regleringen

I bilaga 2 avsnitt 2 regleras vilka åtgärdsspecifika uppgifter som en ansökan om stöd inom åtgärden Investeringar för utveckling av hamnar och landningsplatser ska innehålla.

- Punkt 10 tas bort, som anger att ansökan om stöd ska innehålla uppgift om ”stödsökandes företag har fått stöd av mindre betydelse under den senaste treårsperioden och i så fall från vilken offentlig organisation eller myndighet”.
- En ny punkt 10 läggs till, som anger att ansökan om stöd ska innehålla uppgift om att ”stödsökanden samtycker till att uppgifterna offentliggörs i enlighet med artikel 9 i förordning (EU) 2022/2473”.
- En ny punkt 11 läggs till, som anger att ansökan om stöd ska innehålla ”den information som krävs enligt förordning (EU) 2022/2473”.

Övervägda alternativ och fördelar respektive nackdelar med de olika alternativen, samt varför den föreslagna regleringen bedöms som lämpligast
Ändringarna följer av beslutad ändring av förordningen (2022:1461). En alternativ lösning till den föreslagna regleringen i punkt 10 och 11 är att ange alla uppgifter som krävs enligt förordning (EU) 2022/2473 direkt i punktuppställningen i föreskriften. Fördelen med en sådan lösning är att det hade varit tydligare för stödsökande vilka uppgifter som krävs för att ansökan om stöd ska anses vara komplett. Nackdelen med en sådan lösning är att det hade behövt läggas till en stor mängd punkter för att vara heltäckande, som redan finns reglerade i ett överordnat regelverk. Jordbruksverket bedömer därför att den föreslagna lösningen är lämpligast.

Bilaga 4 avsnitt 2.5 - Investeringar för utveckling av hamnar och landningsplatser – åtgärdsspecifika stödvillkor vid ansökan om utbetalning

Beskrivning av den föreslagna regleringen

I bilaga 4 avsnitt 2 regleras vilka åtgärdsspecifika uppgifter som en ansökan om slututbetalning inom åtgärden Investeringar för utveckling av hamnar och landningsplatser ska innehålla. En ny punkt 5 läggs till, som anger att ansökan om slututbetalning ska innehålla ”den information som krävs enligt förordning (EU) 2022/2473”.

Övervägda alternativ och fördelar respektive nackdelar med de olika alternativen, samt varför den föreslagna regleringen bedöms som lämpligast

Ändringarna följer av beslutad ändring av förordningen (2022:1461). En alternativ lösning till den föreslagna regleringen i punkt 5 är att ange alla uppgifter som krävs enligt förordning (EU) 2022/2473 direkt i punktuppställningen i föreskriften. Fördelen med en sådan lösning är att det hade varit tydligare för stödmottagaren vilka uppgifter som krävs för att ansökan om slututbetalning ska anses vara komplett. Nackdelen med en sådan lösning är att det hade behövt läggas till en stor mängd punkter för att vara heltäckande, som redan finns reglerade i ett överordnat regelverk. Jordbruksverket bedömer därför att den föreslagna lösningen är lämpligast.

Ändringar kopplat till att tjänsten GhostGuard inte längre finns tillgänglig för rapportering från och med den 12 december 2024

Beskrivning av den föreslagna regleringen

Med anledning av att tjänsten GhostGuard inte längre finns tillgänglig från och med den 12 december 2024 föreslår Jordbruksverket följande ändringar.

Jordbruksverket tar bort tredje punkten i 2 kap. 27 § som anger att stödmottagaren ska lämna uppgift om ”Insamling av förlorade fiskeredskap och akvatiskt skräp; om rapportering har skett i GhostGuard.” vid ansökan om delutbetalning.

Jordbruksverket upphäver 4 kap. 27 § som anger att stödmottagaren ska rapportera var sökandet efter förlorade redskap har skett och om något bärgats, samt att rapporteringen ska göras i applikationen GhostGuard.

Jordbruksverket tar bort femte punkten i bilaga 4 avsnitt 9 som anger att en ansökan om slututbetalning ska innehålla uppgift om ”rapportering har skett i GhostGuard”.

Övervägda alternativ och fördelar respektive nackdelar med de olika alternativen, samt varför den föreslagna regleringen bedöms som lämpligast

Jordbruksverket ska inte föreskriva om villkor som inte är nödvändiga. Jordbruksverket bedömer därför att det inte finns någon alternativ lösning till att upphäva bestämmelserna ovan.

2 Företag

Med företag avses här en juridisk eller en fysisk person som bedriver näringsverksamhet, det vill säga försäljning av varor och/eller tjänster yrkesmässigt och självständigt. Att yrkesmässigt bedriva näringsverksamhet bör tolkas brett.

2.1 Beskrivning av antalet företag som berörs, vilka branscher företagen är verksamma i samt storleken på företagen

Regleringen i föreskriften berör de företag som ansöker om stöd och utbetalning av stöd från Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden under programperioden 2021–2027. Ett företag har möjlighet att lämna in flera ansökningar om stöd i de fall företaget genomför flera investeringar eller insatser. Företaget kan även lämna in flera ansökningar om utbetalning inom samma investering eller insats. Det innebär att ett företag kan beröras av regleringen i föreskriften vid mer än ett tillfälle. Istället för att beskriva antalet företag som berörs av regleringen utgår därför Jordbruksverket från antalet ansökningar om stöd och utbetalning som företagen väntas lämna in under programperioden. Jordbruksverket vill understryka att dessa antaganden bygger på prognoser och att det är svårt att förutsäga hur stort antal ansökningar som faktiskt kommer att lämnas in under programperioden.

Enligt Jordbruksverkets senaste prognos väntas totalt cirka 1 185 ansökningar om stöd lämnas in under programperioden 2021–2027. Fram till och med 18 november 2024 hade 610 ansökningar om stöd lämnats in. Cirka 100 ansökningar om stöd handläggs fortfarande, men Jordbruksverket bedömer att de kommer beslutas innan föreskriften träder i kraft. Jordbruksverket uppskattar att ytterligare 476 ansökningar om stöd kommer lämnas in fram till programperiodens slut.

Företag har hittills lämnat in 227 ansökningar om stöd, vilket motsvarar 37 procent av alla inkomna ansökningar om stöd.¹⁹ Jordbruksverket utgår från att företag kommer att stå för en lika stor andel av de ansökningar om stöd som lämnas in under den återstående programperioden. Företag väntas lämna in cirka 211 ansökningar om stöd under återstående tid av programperioden.²⁰ Det innebär att cirka 211 ansökningar om stöd väntas beröras av regleringen i föreskriften. Ansökningar om stöd kan skickas in till och med år 2027. När

¹⁹ 227 ansökningar / 610 ansökningar = 0,37 = 37 procent.

²⁰ 0,37 x 1 185 ansökningar = 438 ansökningar - 227 ansökningar = 211 ansökningar.

föreskriften är planerad att träda i kraft den 15 april 2025 återstår två år och åtta månader av programperioden. Det innebär att företag väntas lämna in cirka 79 ansökningar om stöd per år under den tid som återstår av programperioden.²¹

Söktrycket för ansökan om utbetalning har inte kommit igång ordentligt än, men erfarenhet från tidigare programperiod visar att stödmottagare i de flesta fall endast ansöker om slututbetalning. Hittills har 247 ansökningar om utbetalning skickats in. Cirka 35 ansökningar om utbetalning handläggs fortfarande, men Jordbruksverket bedömer att de kommer beslutas innan föreskriften träder i kraft. Jordbruksverket uppskattar att ytterligare 528 ansökningar kommer lämnas in fram till programperiodens slut. Av dessa väntas företag lämna in uppskattningsvis 195 ansökningar.²² Ansökningar om utbetalningar kan skickas in till och med 2029. Efter att föreskriftsförslaget har trätt ikraft återstår fyra år och åtta månader av programperioden för att lämna in ansökan om utbetalning. Det innebär att företagen kommer att skicka in cirka 42 ansökningar om utbetalning per år.²³

De företag som berörs av regleringen är verksamma inom branscherna fiske, vattenbruk och beredning av fiske- eller vattenbruksprodukter. I de åtgärder där företag kan beviljas stöd kan stöd endast lämnas till mikro-, små- och medelstora företag enligt förordning (2022:1461). Ett undantag finns i åtgärden Investeringar och utveckling av hamnar och landningsplatser där stöd kan lämnas till stora företag som ägs av en kommun eller region. Jordbruksverket bedömer därför att företag av samtliga storlekar kommer att söka stöd, beviljas stöd samt söka utbetalning. Jordbruksverket bedömer dock att majoriteten av ansökningarna samt bifallsbesluten kommer att avse mikro- och små företag. Bedömningen baseras på tidigare statistik som visar att dessa företag är de som i högst grad söker och beviljas stöd. I föregående programperiod sökte 377 stycken företag stöd, 247 stycken klassades som mikroföretag och 90 stycken som små företag. Förutsättningarna inom branscherna är samma som i tidigare programperiod, lönsamheten är generellt sett låg och de flesta företag inom branscherna är mindre företag. Jordbruksverket anser att det därmed är rimligt att även i denna programperiod anta att de företag som är stödsökande och stödmottagare utgörs av mikro- och små företag.

²¹ 211 ansökningar / 2,67 år = 79 ansökningar.

²² 0,37 x 528 ansökningar = 195 ansökningar.

²³ 195 ansökningar / 4,67 år = 42 ansökningar.

2.2 Beskrivning av vilken tidsåtgång regleringen kan föra med sig för företagen och vad regleringen innebär för företagens administrativa kostnader

Beräkning av tidsåtgång samt administrativa kostnader

Vilken tidsåtgång den föreslagna regleringen väntas medföra och vad regleringen innebär för företagens administrativa kostnader beskrivs övergripande i den särskilda konsekvensanalysen i bilaga 1 till konsekvensutredningen.

Jordbruksverket har beräknat vilka administrativa kostnader som följande regleringar väntas få för företagen:

- 1 kap. 4 och 4 a §§ om vilka bestämmelser som det är möjligt att bevilja undantag från vid särskilda skäl.
- 2 kap. 19 § om vilka uppgifter ansökan om utbetalning ska innehålla.

Jordbruksverket bedömer att de administrativa kostnader som genereras av föreskriftsförslaget uppgår till 8 622 kronor. De administrativa kostnader som upphävs genom föreskriftsförslaget bedöms som försumbara. Det innebär att regleringen väntas öka företagens administrativa kostnader med 8 622 kronor per år.²⁴

Företagens administrativa kostnader beräknas enligt Tillväxtverkets formel för förändrad tidsåtgång: förändrad tidsåtgång x (lönekostnad x 1,84) x frekvens x population.

Schablonvärdet 1,84 inkluderar semesterersättning, arbetsgivaravgifter och en overheadkostnad. Overheadkostnaden är ett schabloniserat påslag om 25 procent av den övriga kostnaden. Den omfattar kostnader som all verksamhet har, till exempel kostnader för företagsledning, lokaler och försäkringar.

Vid beräkning av företagens administrativa kostnader utgår Jordbruksverket från att de har en lönekostnad om 235 kr per timme. Beloppet som används baseras på den enhetskostnad om 340 kronor som ersätter stöd för eget arbete enligt 3 kap. 24 § i föreskriften.²⁵

²⁴ Se den särskilda konsekvensanalysen i bilaga 1 till konsekvensutredningen.

²⁵ Enhetskostnaden på 340 kronor inkluderar ett lönekostnadspåslag på 44,31 procent. Eftersom lönekostnadspåslaget täcks in av Tillväxtverkets schablonvärde 1,84 ovan, har Jordbruksverket valt att ta bort lönekostnadspåslaget från den timkostnad som används för beräkningen av företagens administrativa kostnad. Lönekostnaden i beräkningen på 235 kronor är alltså enhetskostnaden för eget arbete exklusive lönekostnadspåslag.

Jordbruksverket bedömer att stödsökande eller stödmottagare kan utföra de administrativa uppgifterna på egen hand, det vill säga utan extern hjälp.

1 kap. 4 och 4 a §§ Undantag vid särskilda skäl

I 1 kap. 4 och 4 a §§ föreslår Jordbruksverket ändringar gällande vilka bestämmelser som det är möjligt att besluta om undantag från med anledning av särskilda skäl vid ansökan om stöd och utbetalning. Genom ändringen minskar det antal bestämmelser som stödsökande och stödmottagare kommer att kunna ansöka om ändring med anledning av särskilda skäl från. Jordbruksverket bedömer dock inte att det kommer leda till att antalet ansökningar om undantag med anledning av särskilda skäl som företagen lämnar in ökar eller minskar. Däremot kommer de ansökningar som stödsökande och stödmottagare lämnar in påverkas av ändringen.

Även om föreskriftsförslagen i 1 kap. 4 och 4 a §§ inte innebär en ökad administrativ börda vill Jordbruksverket dock korrigera den administrativa börda som ursprungligen beräknades när föreskriften först togs fram. När grundföreskriften togs fram och bestämmelsen i 1 kap. 4 § infördes, uppskattade Jordbruksverket att företagen skulle lämna in cirka fem ansökningar om undantag per år under programperioden. Den administrativa bördan för företagen kopplat till regleringen beräknades då till 850 kr per år.²⁶ Det har hittills inte inkommit någon ansökan om undantag med anledning av särskilda skäl inom havs-, fiskeri- och vattenbruksprogrammet. Det innebär att den tidigare beräknade administrativa bördan för företagen var högre än det faktiska utfallet hittills. Men eftersom söktrycket för ansökan om utbetalning hittills varit lägre än förväntat och det bedöms komma in fler ansökningar om utbetalning kommande år, bedömer Jordbruksverket att det är rimligt att anta att det kommer inkomma några ansökningar om undantag innan programperiodens slut.

Som nämnts ovan väntas företagen skicka in 79 ansökningar om stöd respektive 42 ansökningar om utbetalning per år efter att föreskriften har trätt ikraft till och med år 2027. Jordbruksverket uppskattar utifrån detta att företagen kommer lämna in två ansökningar om undantag med anledning av särskilda skäl per år under den tid som återstår av programperioden.

Jordbruksverket uppskattar att det tar ungefär 30 minuter för stödmottagaren att fylla i ansökan om undantag med anledning av särskilda skäl.

Administrativ kostnad för förändrad tidsåtgång: 0,5 timmar x (235 kronor x 1,84) x 1 tillfälle x 2 ansökningar = 432,40 kronor per år. Företagens

²⁶ Konsekvensutredning till föreskrift (SJVFS 2022:24) om stöd från havs-, fiskeri- och vattenbruksprogrammet, 2022-10-03, diarienummer 3.3.16-03903/2021.

administrativa kostnader till följd av regleringen om undantag vid särskilda skäl beräknas till ungefär 432 kronor per år. I tidigare konsekvensutredning för grundföreskrift SJVFS 2022:24 beräknade Jordbruksverket att företagens administrativa kostnader till följd av regleringen i 1 kap. 4 § var 850 kr per år. Genom förslaget till ändrade föreskrifter minskar företagens administrativa kostnader därmed med 418 kronor per år jämfört med tidigare beräkning.²⁷

2 kap. 19 § Vilka uppgifter ansökan om utbetalning ska innehålla

I 2 kap. 19 § föreslår Jordbruksverket att en ny punkt 12 läggs till, som anger att stödmottagaren ska lämna uppgift om denne är ett mikro-, små- eller medelstort företag i ansökan om utbetalning. Denna uppgift har hittills begärts in av den behöriga stödmyndigheten genom komplettering för de ansökningar där det varit aktuellt, men nu kommer frågan behöva besvaras i e-tjänsten i varje ansökan om utbetalning. Alla ansökningar om utbetalning som inkommer efter att föreskriften har trätt i kraft kommer alltså att omfattas av den föreslagna regleringen. Som nämnts ovan väntas företagen skicka in 42 ansökningar om utbetalning per år efter att föreskriften har trätt ikraft till och med år 2029.

Jordbruksverket uppskattar att tidsåtgången för att besvara frågan i e-tjänsten kommer att variera mellan olika stödmottagare beroende på om de uppgifter de lämnade in i ansökan om stöd har ändrats under insatsens gång. Om förutsättningarna har ändrats sedan ansökan om stöd skickades in behöver stödmottagaren svara på ytterligare frågor för att fastställa dennes SMF-status. Om förutsättningarna inte har ändrats behöver stödmottagaren inte lämna ytterligare uppgifter till den behöriga stödmyndigheten.

Jordbruksverket bedömer dock att det troligen tar begränsat med tid att fylla i frågan för de flesta stödmottagare. Jordbruksverket uppskattar att det tar ungefär 30 minuter för stödmottagare i genomsnitt att svara på frågan i e-tjänsten.

Administrativ kostnad för förändrad tidsåtgång: 0,5 timmar x (235 kronor x 1,84) x 1 tillfälle x 42 ansökningar = 9 080,40 kronor per år. Företagens administrativa kostnader till följd av regleringen om företaget är ett mikro-, små- eller medelstort företag beräknas till ungefär 9 080 kronor per år.

²⁷ 850 kronor per år – 432,40 kronor på år = 417,60 kronor per år = 418 kronor per år.

Ändringar kopplat till att stöd inom åtgärden Investeringar för utveckling av hamnar och landningsplatser ska lämnas enligt förordning (EU) 2022/2473

Förordningen (2022:1461) ändras genom att nya bestämmelser läggs till i 2 kap. 2 a–2 c §§ om att stöd inom åtgärden Investeringar för utveckling av hamnar och landningsplatser ska lämnas enligt förordning (EU) 2022/2473 från och med den 15 april 2025. Följande ändringar i föreskriften följer av ändringen i förordningen (2022:1461):

- 4 kap. 3 § och 3 a § andra stycket.
- Bilaga 2 avsnitt 2 punkt 10 och 11.
- Bilaga 4 avsnitt 2 punkt 5.

De föreslagna ändringarna i föreskriften är dels upplysningsparagrafer, som informerar om var stödvillkor för åtgärden regleras i överordnade regelverk, och dels bestämmelser som upplyser om att underlag och uppgifter ska lämnas in enligt krav i överordnade regelverk. Anledningen till att Jordbruksverket föreslår ändringarna ovan är för att öka tydligheten och förutsägbarheten för stödsökande, stödmottagare samt de behöriga stödmyndigheterna.

Jordbruksverket konstaterar att de föreslagna ändringarna i förordningen innebär en ökad tidsåtgång och administrativ börda för alla stödsökande och stödmottagare inom åtgärden som söker stöd efter den 15 april 2025. De ekonomiska konsekvenser som följer av de ändrade stödvillkoren i förordningen är dock inte en följd av Jordbruksverkets förslag om ändring i föreskriften utan av ändringen i förordningen (2022:1461). Jordbruksverket anser därför att analysen kring vilken tidsåtgång och administrativa kostnader detta innebär för företagen tillhör förordningen (2022:1461). Jordbruksverket ser ingen alternativ lösning till att införa de föreslagna regleringarna i föreskriften och föreslår inga andra ändringar i föreskriften utöver de som följer av ändring i förordningen (2022:1461). Jordbruksverket kommer därför inte att fördjupa analysen kring vilken tidsåtgång och vilka administrativa kostnader som ändringarna i föreskriften väntas medföra för företagen i den här konsekvensutredningen.

Reglering som inte påverkar företagens tidsåtgång eller administrativa kostnader

I 1 kap. 4 och 4 a §§ föreslår Jordbruksverket även en ändrad hantering för vem som beslutar om undantag vid särskilda skäl. Jordbruksverket bedömer att regleringen kring vem som beslutar om undantag inte påverkar företagens administrativa kostnader. Ändringen påverkar varken antalet ansökningar som inkommer eller vilka uppgifter och underlag stödsökande och stödmottagare

behöver lämna. Ändringen påverkar endast hur behöriga stödmyndigheter hanterar ansöknings- och beslutsprocessen.

I 2 kap. 5 § föreslår Jordbruksverket att en ny punkt 6 läggs till, som anger att stödsökande ska bifoga övriga bilagor till sin ansökan om stöd, beroende på vad ansökan avser. Övriga underlag har hittills begärts in av den behöriga stödmyndigheten genom komplettering för de ansökningar där det varit aktuellt, men nu tydliggörs det i föreskriften. Jordbruksverket bedömer att regleringen inte påverkar företagens administrativa kostnader, eftersom stödsökanden ska lämna in samma bilagor som tidigare. Ändringen påverkar därmed inte vilka uppgifter och underlag stödsökande och stödmottagare ska lämna in i ansökan om stöd respektive utbetalning. Förändringen avser bara ett förtydligande i föreskriften .

I 3 kap. 12 § föreslår Jordbruksverket att en mening läggs till i första stycket som anger att stöd inte lämnas för avgifter till myndigheter, kommuner eller domstolar. Jordbruksverket bedömer att regleringen inte påverkar företagens administrativa kostnader, då ändringen endast avser ett tydliggörande kring vad som är stödberättigande inom investeringsstöden. Ändringen påverkar därmed inte vilka uppgifter och underlag stödsökande och stödmottagare ska lämna in i ansökan om stöd respektive utbetalning.

2.3 Beskrivning av vilka andra kostnader den föreslagna regleringen medför för företagen och vilka förändringar i verksamheten som företagen kan behöva vidta till följd av den föreslagna regleringen

Jordbruksverket bedömer att den föreslagna regleringen inte medför ytterligare kostnader för företagen, utöver vad som redovisas i övriga delar av konsekvensutredningen. Jordbruksverket bedömer inte heller att företagen behöver vidta några åtgärder i sin verksamhet till följd av övrig reglering.

Ändringarna som är kopplade till att stöd inom åtgärden Investeringar för utveckling av hamnar och landningsplatser ska lämnas enligt förordning (EU) 2022/2473 skulle kunna leda till att företagen behöver vidta åtgärder i sin verksamhet, exempelvis till följd av kraven om stimulansseffekt enligt artikel 6 i förordningen. Jordbruksverket anser dock att analysen kring vilka andra kostnader den föreslagna regleringen medför för företagen och vilka förändringar i verksamheten som företagen kan behöva vidta hör till arbetet med förordning (2022:1461). Jordbruksverket har därför valt att inte redogöra för samt fördjupat analysera konsekvenserna av ändringen i föreskriften för de olika aktörerna.

2.4 Redogörelse för vilka åtgärder som har vidtagits för att förslaget inte ska medföra mer långtgående kostnader eller begränsningar än vad som bedöms vara nödvändigt för att uppnå dess syfte

Jordbruksverkets förslag på reglering baseras på en sammanvägd bedömning för att hitta bästa möjliga lösning utifrån vad som är möjligt och lämpligt att genomföra inom de rättsliga ramar som finns. I bedömningen har hänsyn tagits till stödsökande, stödmottagare och de behöriga stödmyndigheternas perspektiv. De föreslagna ändringarna bedöms inte medföra mer långtgående kostnader eller begränsningar för stödsökande, stödmottagare och behöriga stödmyndigheter än vad som bedöms vara nödvändigt för att uppnå syftet med åtgärderna. Jordbruksverket vill dock kommentera följande ändringar.

I 2 kap. 19 § läggs en ny punkt till som anger att stödmottagaren ska lämna uppgift om denne är ett mikro-, små- eller medelstort företag i ansökan om utbetalning. Jordbruksverket bedömer att det finns alternativa lösningar, men den föreslagna lösningen anses medföra lägst kostnad och administrativ börda för stödmottagare och behöriga stödmyndigheter. Det faktum att uppgiften ska lämnas i ansökan om utbetalning, istället för att behörig stödmyndighet behöver begära in uppgiften genom komplettering, medför att det blir tydligare för stödmottagaren att uppgiften ska lämnas in löpande under projektiden. Förslaget medför att mängden kompletteringar minskar.

Gällande ändringar kopplat till att stöd inom åtgärden Investeringar för utveckling av hamnar och landningsplatser ska lämnas enligt förordning (EU) 2022/2473, läggs en ny punkt till i bilaga 2 avsnitt 2 punkt 10. Punkten anger att ansökan om stöd ska innehålla den information som krävs enligt förordning (EU) 2022/2473. Motsvarande punkt läggs till i bilaga 4 avsnitt 2 punkt 5 för ansökan om slututbetalning. I bilaga 2 avsnitt 2 punkt 11 läggs även en ny punkt till som anger att ansökan om stöd ska innehålla uppgift om att stödsökanden samtycker till att uppgifterna offentliggörs i enlighet med artikel 9 i förordning (EU) 2022/2473. Jordbruksverket bedömer att det finns alternativa lösningar till att lägga till dessa generella skrivningar för ansökan om stöd respektive slututbetalning, men den föreslagna lösningen anses medföra lägst kostnad och administrativ börda för stödmottagare och behöriga stödmyndigheter. Vilka uppgifter som ska lämnas in vid ansökan om stöd respektive utbetalning enligt förordning 2022/2473 varierar beroende på vad insatsen omfattar. Förslaget om att lägga till generella skrivningar i föreskriften med hänvisning till förordningen, istället för en detaljerad lista på alla uppgifter som krävs enligt förordningen, medför att det blir möjligt att anpassa vilka uppgifter som ska lämnas in i ansökan för ett enskilt ärende. Stödsökande och stödmottagare kommer därmed endast behöva lämna in de

uppgifter som är aktuella för sin insats. Även om den föreslagna regleringen kan upplevas otydlig då det inte framgår specifikt vilka uppgifter som ska lämnas in, så möjliggör förslaget att behöriga stödmyndigheter har utrymme att anpassa vilka uppgifter som begärs in för enskilda ärenden. Vilka stöd villkor som gäller samt vilka specifika uppgifter som ska lämnas, beroende på vad ansökan omfattar, kommer att tydliggöras genom särskilda informationsinsatser.

2.5 Beskrivning av i vilken utsträckning regleringen kan komma att påverka konkurrensförhållandena för företagen

Jordbruksverket bedömer att regleringen i föreskriften inte påverkar konkurrensförhållandena för företagen. Däremot kan ändringar i förordningen (2022:1461), som ligger till grund för vissa av ändringarna i föreskriften, påverka konkurrensförhållandena mellan företagen. Jordbruksverket anser dock att analysen kring vilka effekter regleringen i förordningen leder till för företagen tillhör förordningen (2022:1461). Jordbruksverket har därför valt att inte redogöra för samt fördjupat analysera konsekvenserna av ändringen i föreskriften för företagen.

2.6 Beskrivning av hur regleringen i andra avseenden kan komma att påverka företagen

Jordbruksverket bedömer att ändringarna i föreskriften i sig inte påverkar företagen, men däremot kan ändringar i förordningen (2022:1461), som ligger till grund för ändringarna i föreskriften, påverka företagen i andra avseenden än de som beskrivs ovan. Jordbruksverket anser dock att analysen kring vilka effekter regleringen i förordningen medför för företagen tillhör förordningen (2022:1461). Jordbruksverket har därför valt att inte redogöra för samt fördjupat analysera konsekvenserna av ändringen i föreskriften för företagen. Regleringen i föreskriften bedöms inte påverka företagen på något annat sätt än vad som beskrivits i övriga delar av konsekvensutredningen.

3 Andra enskilda

Andra enskilda kan exempelvis vara organisationer i civilsamhället eller privatpersoner.²⁸ Civilsamhället utgörs av organisationer såsom ideella föreningar, stiftelser, ekonomiska föreningar, aktieföretag med särskild vinstutdelningsbegränsning, samfälligheter samt samfällighetsföreningar. Gemensamt för organisationer inom det civila samhället är att de ofta har ideella syften.²⁹

3.1 Beskrivning av vilka som berörs av regleringen och hur många de är

Regleringen i föreskriften berör de enskilda aktörer som ansöker om stöd och utbetalning av stöd från Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden under programperioden 2021–2027. Enskilda aktörer har möjlighet att lämna in flera ansökningar om stöd i de fall den enskilda genomför flera investeringar eller insatser. Enskilda aktörer kan även lämna in flera ansökningar om utbetalning inom samma investering eller insats. Det innebär att andra enskilda kan beröras av regleringen i föreskriften vid mer än ett tillfälle. Istället för att beskriva antalet enskilda aktörer som berörs av regleringen utgår därför Jordbruksverket från antalet ansökningar om stöd och utbetalning som enskilda aktörer väntas lämna in under programperioden. Jordbruksverket vill understryka att dessa antaganden bygger på prognoser och att det är svårt att förutsäga hur stort antal ansökningar som faktiskt kommer att lämnas in under programperioden.

Enligt Jordbruksverkets senaste prognos väntas totalt cirka 1 185 ansökningar om stöd lämnas in under programperioden 2021–2027, varav cirka 540 ansökningar väntas beviljas stöd. Fram till och med 18 november 2024 hade 610 ansökningar om stöd lämnats in. Cirka 100 ansökningar om stöd handläggs fortfarande, men Jordbruksverket bedömer att de kommer beslutas innan föreskriften träder i kraft. Jordbruksverket uppskattar att ytterligare 476 ansökningar om stöd kommer lämnas in fram till programperiodens slut.

Andra enskilda har hittills lämnat in 205 ansökningar om stöd, vilket motsvarar 34 procent av alla inkomna ansökningar om stöd.³⁰ Jordbruksverket

²⁸ Se mer information i *ESV:s stöd och vägledning för att göra konsekvensutredningar i staten*: <https://forum.esv.se/konsekvensutredning/redovisa-konsekvenserna/redovisa-den-fordjupade-analysen/>.

²⁹ Se mer information om civilsamhället på Tillväxtverkets hemsida: <https://tillvaxtverket.se/tillvaxtverket/guiderochverktyg/guiderochverktyg/handledningforkonsekvensutredning/4utredkonsekvenser/socialakonsekvenser/civilsamhallet.3249.html>.

³⁰ 205 ansökningar / 610 ansökningar = 0,336 = 34 procent.

utgår från att enskilda aktörer kommer att stå för en lika stor andel av de ansökningar om stöd som lämnas in under den återstående programperioden. Andra enskilda väntas lämna in uppskattningsvis 193 ansökningar om stöd under återstående tid av programperioden.³¹ Det innebär att cirka 193 ansökningar om stöd väntas beröras av regleringen i föreskriften. Ansökningar om stöd kan skickas in till och med år 2027. När föreskriften är planerad att träda i kraft den 15 april 2025 återstår två år och åtta månader av programperioden. Det innebär att andra enskilda väntas lämna in cirka 72 ansökningar om stöd per år under den tid som återstår av programperioden.³²

Söktrycket för ansökan om utbetalning har inte kommit igång ordentligt än, men erfarenhet från tidigare programperiod visar att stödmottagare i de flesta fall endast söker om slututbetalning. Hittills har 247 ansökningar om utbetalning skickats in. Cirka 35 ansökningar om utbetalning handläggs fortfarande, men Jordbruksverket bedömer att de kommer beslutas innan föreskriften träder i kraft. Jordbruksverket uppskattar att ytterligare 528 ansökningar kommer lämnas in fram till programperiodens slut, varav andra enskilda väntas lämna in uppskattningsvis 180 ansökningar.³³ Ansökningar om utbetalningar kan skickas in till och med 2029. Efter att föreskriftsförslaget har trätt ikraft återstår fyra år och åtta månader av programperioden för att lämna in ansökan om utbetalning. Det innebär att andra enskilda kommer att skicka in cirka 38 ansökningar om utbetalning per år.³⁴

3.2 Beskrivning och beräkning av förslagets kostnader och intäkter

Beräkning av förslagets kostnader och intäkter

Jordbruksverket har beräknat vilka administrativa kostnader och intäkter³⁵ som följande regleringar väntas få för enskilda aktörer:

- 1 kap. 4 och 4 a §§ om vilka bestämmelser som det är möjligt att bevilja undantag från vid särskilda skäl.
- 2 kap. 19 § om vilka uppgifter ansökan om utbetalning ska innehålla.

³¹ $0,34 \times 1\ 185$ ansökningar = 398 ansökningar - 205 ansökningar = 193 ansökningar.

³² 193 ansökningar / $2,67$ år = 72 ansökningar.

³³ $0,34 \times 528$ ansökningar = 180 ansökningar.

³⁴ 180 ansökningar / $4,67$ år = 38 ansökningar.

³⁵ Med begreppet intäkt avses här en kostnadsminskning.

Jordbruksverket bedömer att de administrativa kostnaderna som genereras av föreskriftsförslaget uppgår till 1 801 kronor per år.³⁶ När den befintliga föreskriften om stöd från havs-, fiskeri- och vattenbruksprogrammet togs fram var förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning gällande. I den förordningen fanns det inte något krav på att beskriva eller beräkna enskilda aktörers kostnader och intäkter. Jordbruksverket kan därför inte uppskatta hur stor administrativ kostnad för enskilda aktörer som föreskriftsförslaget upphäver. Jordbruksverket kan inte heller uttala sig om föreskriftsförslaget innebär en ökad eller minskad administrativ börda för enskilda aktörer.

Enskilda aktörers kostnader och intäkter beräknas enligt Tillväxtverkets formel för förändrad tidsåtgång: förändrad tidsåtgång x (lönekostnad x 1,84) x frekvens x population.

Schablonvärdet 1,84 inkluderar semesterersättning, arbetsgivaravgifter och en overheadkostnad. Overheadkostnaden är ett schabloniserat påslag om 25 procent av den övriga kostnaden. Den omfattar kostnader som all verksamhet har, till exempel kostnader för företagsledning, lokaler och försäkringar.

Vid beräkning av enskilda aktörers administrativa kostnader utgår Jordbruksverket från att de har en lönekostnad om 235 kr per timme. Beloppet som används baseras på den enhetskostnad om 340 kronor som ersätter stöd för eget arbete enligt 3 kap. 24 § i föreskriften.³⁷ Jordbruksverket bedömer att stödsökande eller stödmottagare kan utföra de administrativa uppgifterna på egen hand, det vill säga utan extern hjälp.

1 kap. 4 och 4 a §§ Undantag vid särskilda skäl

I 1 kap. 4 och 4 a §§ föreslår Jordbruksverket ändringar gällande vilka bestämmelser som det är möjligt att besluta om undantag från med anledning av särskilda skäl vid ansökan om stöd och utbetalning. Genom ändringen minskar det antal bestämmelser som stödsökande och stödmottagare kommer att kunna ansöka om ändring med anledning av särskilda skäl från. Jordbruksverket bedömer dock inte att det kommer leda till att antalet ansökningar om undantag med anledning av särskilda skäl som enskilda

³⁶ 432,40 kronor per år + 1 369,27 kronor per år = 1 801,67 kronor per år = 1 801 kronor per år.

³⁷ Enhetskostnaden på 340 kronor inkluderar ett lönekostnadspåslag på 44,31 procent. Eftersom lönekostnadspåslaget täcks in av Tillväxtverkets schablonvärde 1,84 ovan, har Jordbruksverket valt att ta bort lönekostnadspåslaget från den timkostnad som används för beräkningen av enskilda aktörers administrativa kostnad. Lönekostnaden i beräkningen på 235 kronor är alltså enhetskostnaden för eget arbete exklusive lönekostnadspåslag.

aktörer lämnar in ökar eller minskar. Däremot kommer de ansökningar som stödsökande och stödmottagare lämnar in påverkas av ändringen.

Det har hittills inte inkommit några ansökningar om undantag med anledning av särskilda skäl inom havs-, fiskeri- och vattenbruksprogrammet. Men eftersom söktrycket för ansökan om utbetalning hittills varit lägre än förväntat och det bedöms komma in fler ansökningar om utbetalning kommande år, bedömer Jordbruksverket att det är rimligt att anta att det kommer inkomma några ansökningar om undantag innan programperiodens slut från enskilda aktörer.

Som nämnts ovan väntas enskilda aktörer skicka in 72 ansökningar om stöd respektive 38 ansökningar om utbetalning per år efter att föreskriften har trätt ikraft till och med år 2029. Vid jämförelse med uppskattningen av antalet ansökningar som företag förväntas lämna in, uppskattar Jordbruksverket att enskilda aktörer kommer lämna in två ansökningar om undantag med anledning av särskilda skäl per år under den tid som återstår av programperioden.

Jordbruksverket uppskattar att det tar ungefär 30 minuter för stödmottagaren att fylla i ansökan om undantag med anledning av särskilda skäl.

Administrativ kostnad för förändrad tidsåtgång: 0,5 timmar x (235 kronor x 1,84) x 1 tillfälle x 2 ansökningar = 432,40 kronor per år. Enskilda aktörers administrativa kostnader till följd av regleringen om undantag vid särskilda skäl beräknas till ungefär 432 kronor per år.

2 kap. 19 § Vilka uppgifter ansökan om utbetalning ska innehålla

I 2 kap. 19 § föreslår Jordbruksverket att en ny punkt 12 läggs till, som anger att stödmottagaren ska lämna uppgift om denne är ett mikro-, små- eller medelstort företag i ansökan om utbetalning. Denna uppgift har hittills begärts in av den behöriga stödmyndigheten genom komplettering för de ansökningar där det varit aktuellt, men nu kommer frågan behöva besvaras i e-tjänsten i varje ansökan om utbetalning av alla stödmottagare oavsett organisationsform. Alla ansökningar om utbetalning som inkommer efter att föreskriften har trätt i kraft kommer alltså att omfattas av den föreslagna regleringen. Som nämnts ovan väntas enskilda aktörer skicka in 38 ansökningar om utbetalning per år efter att föreskriften har trätt ikraft till och med år 2029.

Jordbruksverket uppskattar att tidsåtgången för att besvara frågan i e-tjänsten kommer att variera mellan olika stödmottagare beroende på om de uppgifter de lämnade in i ansökan om stöd har ändrats under insatsens gång. Om förutsättningarna har ändrats sedan ansökan om stöd skickades in behöver stödmottagaren svara på ytterligare frågor för att fastställa dennes SMF-status. Om förutsättningarna inte har ändrats behöver stödmottagaren inte lämna

ytterligare uppgifter till den behöriga stödmyndigheten. Jordbruksverket uppskattar att tidsåtgången för att besvara frågan i e-tjänsten är begränsad för enskilda aktörer. Jordbruksverket uppskattar att det tar ungefär 5 minuter för stödsökande och stödmottagare i genomsnitt att svara på frågan i e-tjänsten.

Administrativ kostnad för förändrad tidsåtgång: 0,08 timmar x (235 kronor x 1,84) x 1 tillfälle x 38 ansökningar = 1 369,27 kronor per år. Enskilda aktörers administrativa kostnader till följd av regleringen om företaget är ett mikro-, små- eller medelstort företag beräknas till ungefär 1 369 kronor per år.

Ändringar kopplat till att tjänsten GhostGuard inte längre finns tillgänglig för rapportering från och med den 12 december 2024

Jordbruksverket föreslår ändringar kopplat till att tjänsten GhostGuard inte längre finns tillgänglig för rapportering inom åtgärden Insamling av fiskeredskap och akvatiskt skräp från och med den 12 december 2024. Jordbruksverket har uppmärksammat att de uppgifter som ska rapporteras in i GhostGuard inte behövs för att uppfylla stöd villkor inom åtgärden, och upphäver därför de bestämmelser som reglerar att stödmottagare ska lämna in dessa uppgifter vid ansökan om utbetalning. Ändringen bedöms medföra en lägre administrativ börda för enskilda aktörer.

Fram till och med 18 november 2024 hade 21 ansökningar om utbetalning lämnats in och beslutats av behörig stödmyndighet inom åtgärden. Det finns två ansökningar om stöd inom åtgärden som inte kommer hinna beslutas under 2024, som kommer påverkas av den ändrade regleringen i framtiden. På grund av det endast är två ansökningar som omfattas av regleringen bedömer Jordbruksverket att den administrativa lättnaden är marginell och har därför valt att inte beräkna lättnaden i tidsåtgången som ändringarna medför.

Det pågår ett arbete med att ändra havs-, fiskeri- och vattenbruksprogrammet 2021–2027. Genom programändringen kommer troligen medel omfördelas till åtgärden Insamling av fiskeredskap och akvatiskt skräp. Om medel tillförs, kommer antalet ansökningar som omfattas av regleringen att öka.

Reglering som inte påverkar kostnader och intäkter

I 1 kap. 4 och 4 a §§ föreslår Jordbruksverket även en ändrad hantering för vem som beslutar om undantag vid särskilda skäl. Jordbruksverket bedömer att regleringen kring vem som beslutar om undantag inte påverkar enskilda aktörers kostnader och intäkter. Ändringen påverkar varken antalet ansökningar som inkommer eller vilka uppgifter och underlag stödsökande och stödmottagare behöver lämna. Ändringen påverkar endast hur behöriga stödmyndigheter hanterar ansöknings- och beslutsprocessen.

I 2 kap. 5 § föreslår Jordbruksverket att en ny punkt 6 läggs till, som anger att stödsökande ska bifoga övriga bilagor till sin ansökan om stöd, beroende på

vad ansökan avser. Övriga underlag har hittills begärts in av den behöriga stödmyndigheten genom komplettering för de ansökningar där det varit aktuellt, men nu tydliggörs det i föreskriften. Jordbruksverket bedömer att regleringen inte påverkar enskilda aktörers administrativa kostnader och intäkter, eftersom stödsökanden ska lämna in samma bilagor som tidigare. Ändringen påverkar därmed inte vilka uppgifter och underlag stödsökande och stödmottagare ska lämna in i ansökan om stöd respektive utbetalning. Förändringen avser bara ett förtydligande i föreskriften .

I 3 kap. 12 § föreslår Jordbruksverket att en mening läggs till i första stycket som anger att stöd inte lämnas för avgifter till myndigheter, kommuner eller domstolar. Jordbruksverket bedömer att regleringen inte påverkar enskilda aktörers administrativa kostnader och intäkter, då ändringen endast avser ett tydliggörande kring vad som är stödberättigande inom investeringsstöden. Ändringen påverkar därmed inte vilka uppgifter och underlag stödsökande och stödmottagare ska lämna in i ansökan om stöd respektive utbetalning.

3.3 Beskrivning och, om möjligt, en beräkning av andra relevanta konsekvenser

Regleringen i föreskriften bedöms inte påverka andra enskilda på något annat sätt än vad som beskrivits i övriga delar av konsekvensutredningen.

3.4 Redogörelse för vilka åtgärder som har vidtagits för att förslaget inte ska medföra mer långtgående kostnader eller begränsningar än vad som bedöms vara nödvändigt för att uppnå dess syfte

Jordbruksverkets förslag på reglering baseras på en sammanvägd bedömning för att hitta bästa möjliga lösning utifrån vad som är möjligt och lämpligt att genomföra inom de rättsliga ramar som finns. I bedömningen har hänsyn tagits till stödsökande, stödmottagare och de behöriga stödmyndigheternas perspektiv. De förslagna ändringarna bedöms inte medföra mer långtgående kostnader eller begränsningar för stödsökande, stödmottagare och behöriga stödmyndigheter än vad som bedöms vara nödvändigt för att uppnå syftet med åtgärderna.

4 Kommuner och regioner

4.1 Beskrivning av vilka som berörs av regleringen och hur många de är

Regleringen i föreskriften innebär inga förändringar av kommunala befogenheter eller skyldigheter, eller några förändringar i grunderna för kommunernas eller regionernas organisation eller verksamhetsformer. Regleringen i föreskriften berör de kommuner och regioner som ansöker om stöd och utbetalning av stöd från Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden under programperioden 2021–2027. En kommun eller en region har möjlighet att lämna in flera ansökningar om stöd i de fall flera investeringar eller insatser genomförs. En kommun eller en region kan även lämna in flera ansökningar om utbetalning inom samma investering eller insats. Det innebär att en kommun eller en region kan beröras av regleringen i föreskriften vid mer än ett tillfälle. Istället för att beskriva antalet kommuner och regioner som berörs av regleringen utgår därför Jordbruksverket från antalet ansökningar om stöd och utbetalning som dessa aktörer väntas lämna in under programperioden. Jordbruksverket vill understryka att dessa antaganden bygger på prognoser och att det är svårt att förutsäga hur stort antal ansökningar som faktiskt kommer att lämnas in under programperioden.

Enligt Jordbruksverkets senaste prognos väntas totalt cirka 1 185 ansökningar om stöd lämnas in under programperioden 2021–2027. Fram till och med 18 november 2024 hade 610 ansökningar om stöd lämnats in. Cirka 100 ansökningar om stöd handläggs fortfarande, men Jordbruksverket bedömer att de kommer beslutas innan föreskriften träder i kraft. Jordbruksverket uppskattar att ytterligare 476 ansökningar om stöd kommer lämnas in fram till programperiodens slut.

Kommuner och regioner har hittills lämnat in 37 ansökningar om stöd, vilket motsvarar 6 procent av alla inkomna ansökningar om stöd.³⁸ Jordbruksverket utgår från att kommuner och regioner kommer att stå för en lika stor andel av de ansökningar om stöd som lämnas in under den återstående programperioden. Kommuner och regioner väntas därmed lämna in cirka 35 ansökningar om stöd under återstående tid av programperioden.³⁹ Det innebär att cirka 35 ansökningar om stöd som lämnas in av kommuner och regioner väntas beröras av regleringen i föreskriften. Ansökningar om stöd kan skickas in till och med år 2027. När föreskriften är planerad att träda i

³⁸ $37 \text{ ansökningar} / 610 \text{ ansökningar} = 0,06 = 6 \text{ procent}$.

³⁹ $0,06 \times 1\,185 \text{ ansökningar} = 72 \text{ ansökningar} - 37 \text{ ansökningar} = 35 \text{ ansökningar}$.

kraft den 15 april 2025 återstår två år och åtta månader av programperioden. Det innebär att kommuner och regioner väntas lämna in cirka 13 ansökningar om stöd per år under den tid som återstår av programperioden.⁴⁰

Söktrycket för ansökan om utbetalning har inte kommit igång ordentligt än, men erfarenhet från tidigare programperiod visar att stödmottagare i de flesta fall endast ansöker om slututbetalning. Hittills har 247 ansökningar om utbetalning skickats in. Cirka 35 ansökningar om utbetalning handläggs fortfarande, men Jordbruksverket bedömer att de kommer beslutas innan föreskriften träder i kraft. Jordbruksverket uppskattar att ytterligare 528 ansökningar kommer lämnas in fram till programperiodens slut. Av dessa väntas kommuner och regioner lämna in uppskattningsvis 32 ansökningar.⁴¹ Ansökningar om utbetalningar kan skickas in till och med 2029. Efter att föreskriftsförslaget har trätt ikraft återstår fyra år och åtta månader av programperioden för att lämna in ansökan om utbetalning. Det innebär att kommuner och regioner kommer att skicka in cirka 7 ansökningar om utbetalning per år.⁴²

4.2 Beskrivning och beräkning av förslagets kostnader och intäkter

Beräkning av förslagets kostnader och intäkter

Jordbruksverket har beräknat vilka administrativa kostnader och intäkter⁴³ som följande regleringar väntas få för kommuner och regioner:

- 1 kap. 4 och 4 a §§ om vilka bestämmelser som det är möjligt att bevilja undantag från vid särskilda skäl.
- 2 kap. 19 § om vilka uppgifter ansökan om utbetalning ska innehålla.

Jordbruksverket bedömer att de administrativa kostnader som genereras av föreskriftsförslaget uppgår till 468 kronor per år.⁴⁴ När den befintliga föreskriften om stöd från havs-, fiskeri- och vattenbruksprogrammet togs fram var förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning gällande. I den förordningen fanns det inte något krav på att beskriva eller beräkna kommuner och regioners kostnader och intäkter. Jordbruksverket kan därför inte uppskatta hur stor administrativ kostnad som

⁴⁰ 35 ansökningar / 2,67 år = 13 ansökningar.

⁴¹ 0,06 x 528 ansökningar = 32 ansökningar.

⁴² 32 ansökningar / 4,67 år = 7 ansökningar.

⁴³ Med begreppet intäkt avses här en kostnadsminskning.

⁴⁴ 216,20 kronor per år + 252,23 kronor per år = 468,43 kronor per år = 468 kronor per år.

föreskriftsförslaget upphäver. Jordbruksverket kan inte heller uttala sig om föreskriftsförslaget innebär en ökad eller minskad administrativ börda för kommuner och regioner.

Förslagets påverkan på kommuner och regioners kostnader och intäkter beräknas enligt Tillväxtverkets formel för förändrad tidsåtgång: förändrad tidsåtgång x (lönekostnad x 1,84) x frekvens x population.

Schablonvärdet 1,84 inkluderar semesterersättning, arbetsgivaravgifter och en overheadkostnad. Overheadkostnaden är ett schabloniserat påslag om 25 procent av den övriga kostnaden. Den omfattar kostnader som all verksamhet har, till exempel kostnader för företagsledning, lokaler och försäkringar.

Vid beräkning av kommuner och regioners administrativa kostnader utgår Jordbruksverket från att de har en lönekostnad om 235 kr per timme. Beloppet som används baseras på den enhetskostnad om 340 kronor som ersätter stöd för eget arbete enligt 3 kap. 24 § i föreskriften.⁴⁵ Jordbruksverket bedömer att stödsökande eller stödmottagare kan utföra de administrativa uppgifterna på egen hand, det vill säga utan extern hjälp.

1 kap. 4 och 4 a §§ Undantag vid särskilda skäl

I 1 kap. 4 och 4 a §§ föreslår Jordbruksverket ändringar gällande vilka bestämmelser som det är möjligt att besluta om undantag från med anledning av särskilda skäl vid ansökan om stöd och utbetalning. Genom ändringen minskar det antal bestämmelser som stödsökande och stödmottagare kommer att kunna ansöka om ändring med anledning av särskilda skäl från. Jordbruksverket bedömer dock inte att det kommer leda till att antalet ansökningar om undantag med anledning av särskilda skäl som kommuner och regioner lämnar in ökar eller minskar. Däremot kommer de ansökningar som stödsökande och stödmottagare lämnar in påverkas av ändringen.

Det har hittills inte inkommit några ansökningar om undantag med anledning av särskilda skäl inom havs-, fiskeri- och vattenbruksprogrammet. Men eftersom söktrycket för ansökan om utbetalning hittills varit lägre än förväntat och det bedöms komma in fler ansökningar om utbetalning kommande år, bedömer Jordbruksverket att det är rimligt att anta att det kommer inkomma några ansökningar om undantag innan programperiodens slut från kommuner och regioner.

⁴⁵ Enhetskostnaden på 340 kronor inkluderar ett lönekostnadspåslag på 44,31 procent. Eftersom lönekostnadspåslaget täcks in av Tillväxtverkets schablonvärde 1,84 ovan, har Jordbruksverket valt att ta bort lönekostnadspåslaget från den timkostnad som används för beräkningen av kommuner och regioners administrativa kostnad. Lönekostnaden i beräkningen på 235 kronor är alltså enhetskostnaden för eget arbete exklusive löneskostnadspåslag.

Som nämnts ovan väntas kommuner och regioner skicka in 13 ansökningar om stöd respektive 7 ansökningar om utbetalning per år efter att föreskriften har trätt ikraft till och med år 2029. Jordbruksverket uppskattar utifrån detta att kommuner och regioner kommer lämna in en ansökan om undantag med anledning av särskilda skäl per år under den tid som återstår av programperioden.

Jordbruksverket uppskattar att det tar ungefär 30 minuter för stödmottagaren att fylla i ansökan om undantag med anledning av särskilda skäl.

Administrativ kostnad för förändrad tidsåtgång: 0,5 timmar x (235 kronor x 1,84) x 1 tillfälle x 1 ansökan = 216,20 kronor per år. Kommuner och regioners administrativa kostnader till följd av regleringen om undantag vid särskilda skäl beräknas till ungefär 216 kronor per år.

2 kap. 19 § Vilka uppgifter ansökan om utbetalning ska innehålla

I 2 kap. 19 § föreslår Jordbruksverket att en ny punkt 12 läggs till, som anger att stödmottagaren ska lämna uppgift om denne är ett mikro-, små- eller medelstort företag i ansökan om utbetalning. Denna uppgift har hittills begärts in av den behöriga stödmyndigheten genom komplettering för de ansökningar där det varit aktuellt, men nu kommer frågan behöva besvaras i e-tjänsten i varje ansökan om utbetalning av alla stödmottagare oavsett organisationsform. Alla ansökningar om utbetalning som inkommer efter att föreskriften har trätt i kraft kommer alltså att omfattas av den föreslagna regleringen. Som nämnts ovan väntas kommuner och regioner skicka in 7 ansökningar om utbetalning per år efter att föreskriften har trätt ikraft till och med år 2029.

Jordbruksverket uppskattar att tidsåtgången för att besvara frågan i e-tjänsten är begränsad för kommuner och regioner. Jordbruksverket uppskattar att det tar ungefär 5 minuter för stödmottagare i genomsnitt att svara på frågan i e-tjänsten.

Administrativ kostnad för förändrad tidsåtgång: 0,08 timmar x (235 kronor x 1,84) x 1 tillfälle x 7 ansökningar = 252,23 kronor per år. Kommuner och regioners administrativa kostnader till följd av regleringen om företaget är ett mikro-, små- eller medelstort företag beräknas till ungefär 252 kronor per år.

Ändringar kopplat till att tjänsten GhostGuard inte längre finns tillgänglig för rapportering från och med den 12 december 2024

Jordbruksverket föreslår ändringar kopplat till att tjänsten GhostGuard inte längre finns tillgänglig för rapportering inom åtgärden Insamling av fiskeredskap och akvatiskt skräp från och med den 12 december 2024. Jordbruksverket har uppmärksammat att de uppgifter som ska rapporteras in i

GhostGuard inte behövs för att uppfylla stöd villkor inom åtgärden, och upphäver därför de bestämmelser som reglerar att stödmottagare ska lämna in dessa uppgifter vid ansökan om utbetalning. Ändringen bedöms medföra en lägre administrativ börda för kommuner och regioner.

Fram till och med 18 november 2024 hade 21 ansökningar om utbetalning lämnats in och beslutats av behörig stödmyndighet inom åtgärden. Det finns två ansökningar om stöd inom åtgärden som inte kommer hinna beslutas under 2024, som kommer påverkas av den ändrade regleringen i framtiden. På grund av det endast är två ansökningar som omfattas av regleringen bedömer Jordbruksverket att den administrativa lättnaden är marginell.

Det pågår ett arbete med att ändra havs-, fiskeri- och vattenbruksprogrammet 2021–2027. Genom programändringen kommer troligen medel omfördelas till åtgärden Insamling av fiskeredskap och akvatiskt skräp. Om medel tillförs, kommer antalet ansökningar som omfattas av regleringen att öka.

Reglering som inte påverkar kostnader och intäkter

I 1 kap. 4 och 4 a §§ föreslår Jordbruksverket även en ändrad hantering för vem som beslutar om undantag vid särskilda skäl. Jordbruksverket bedömer att regleringen kring vem som beslutar om undantag inte påverkar kommuner och regioners kostnader och intäkter. Ändringen påverkar varken antalet ansökningar som inkommer eller vilka uppgifter och underlag stödsökande och stödmottagare behöver lämna. Ändringen påverkar endast hur behöriga stödmyndigheter hanterar ansöknings- och beslutsprocessen.

I 2 kap. 5 § föreslår Jordbruksverket att en ny punkt 6 läggs till, som anger att stödsökande ska bifoga övriga bilagor till sin ansökan om stöd, beroende på vad ansökan avser. Övriga underlag har hittills begärts in av den behöriga stödmyndigheten genom komplettering för de ansökningar där det varit aktuellt, men nu tydliggörs det i föreskriften. Jordbruksverket bedömer att regleringen inte påverkar kommuner och regioners administrativa kostnader och intäkter, eftersom stödsökanden ska lämna in samma bilagor som tidigare. Ändringen påverkar därmed inte vilka uppgifter och underlag stödsökande och stödmottagare ska lämna in i ansökan om stöd respektive utbetalning. Förändringen avser bara ett förtydligande i föreskriften .

I 3 kap. 12 § föreslår Jordbruksverket att en mening läggs till i första stycket som anger att stöd inte lämnas för avgifter till myndigheter, kommuner eller domstolar. Jordbruksverket bedömer att regleringen inte påverkar kommuner och regioners administrativa kostnader och intäkter, då ändringen endast avser ett tydliggörande kring vad som är stödberättigande inom investeringsstöden. Ändringen påverkar därmed inte vilka uppgifter och underlag stödsökande och stödmottagare ska lämna in i ansökan om stöd respektive utbetalning

4.3 Beskrivning och, om möjligt, en beräkning av andra relevanta konsekvenser

Regleringen i föreskriften bedöms inte påverka kommuner och regioner på något annat sätt än vad som beskrivits i övriga delar av konsekvensutredningen.

4.4 Redogörelse för vilka åtgärder som har vidtagits för att förslaget inte ska medföra mer långtgående kostnader eller begränsningar än vad som bedöms vara nödvändigt för att uppnå dess syfte

Jordbruksverkets förslag på reglering baseras på en sammanvägd bedömning för att hitta bästa möjliga lösning utifrån vad som är möjligt och lämpligt att genomföra inom de rättsliga ramar som finns. I bedömningen har hänsyn tagits till stödsökande, stödmottagare och de behöriga stödmyndigheternas perspektiv. De förslagna ändringarna bedöms inte medföra mer långtgående kostnader eller begränsningar för stödsökande, stödmottagare och behöriga stödmyndigheter än vad som bedöms vara nödvändigt för att uppnå syftet med åtgärderna.

4.5 Inskränker förslaget den kommunala självstyrelsen?

Nej

Ja, de överväganden som krävs enligt 14 kap. 3 § regeringsformen redovisas enligt följande:

4.6 Innebär förslaget förändringar av kommunala befogenheter eller skyldigheter, respektive grunderna för kommunernas eller regionernas organisation eller verksamhetsformer?

Nej

Ja, en beskrivning av förändringarna samt en beräkning av de kostnader och intäkter som följer av dessa redovisas enligt följande:

5 Staten

5.1 Beskrivning av vilka som berörs av regleringen och hur många de är

Jordbruksverket har valt att beskriva hur regleringen i föreskriften berör statliga aktörer i rollen som stödsökande och stödmottagare. Regleringen i föreskriften berör de statliga aktörer som ansöker om stöd och utbetalning av stöd från Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden under programperioden 2021–2027. Statliga aktörer har möjlighet att lämna in flera ansökningar om stöd i de fall flera investeringar eller insatser genomförs. Statliga aktörer kan även lämna in flera ansökningar om utbetalning inom samma investering eller insats. Det innebär att en statlig aktör kan beröras av regleringen i föreskriften vid mer än ett tillfälle. Istället för att beskriva antalet statliga aktörer som berörs av regleringen utgår därför Jordbruksverket från antalet ansökningar om stöd och utbetalning som statliga aktörer väntas lämna in under programperioden. Jordbruksverket vill understryka att dessa antaganden bygger på prognoser och att det är svårt att förutsäga hur stort antal ansökningar som faktiskt kommer att lämnas in under programperioden.

Enligt Jordbruksverkets senaste prognos väntas totalt cirka 1 185 ansökningar om stöd lämnas in under programperioden 2021–2027. Fram till och med 18 november 2024 hade 610 ansökningar om stöd lämnats in. Cirka 100 ansökningar om stöd handläggs fortfarande, men Jordbruksverket bedömer att de kommer beslutas innan föreskriften träder i kraft. Jordbruksverket uppskattar att ytterligare 476 ansökningar om stöd kommer lämnas in fram till programperiodens slut.

Statliga aktörer har hittills lämnat in 227 ansökningar om stöd, vilket motsvarar 15 procent av alla inkomna ansökningar om stöd.⁴⁶ Jordbruksverket utgår från att statliga aktörer kommer att stå för en lika stor andel av de ansökningar om stöd som lämnas in under den återstående programperioden. Statliga aktörer väntas lämna in cirka 88 ansökningar om stöd under återstående tid av programperioden.⁴⁷ Det innebär att cirka 88 ansökningar om stöd väntas beröras av regleringen i föreskriften. Ansökningar om stöd kan skickas in till och med år 2027. När föreskriften är planerad att träda i kraft den 15 april 2025 återstår två år och åtta månader av programperioden. Det

⁴⁶ $90 \text{ ansökningar} / 610 \text{ ansökningar} = 0,147 = 15 \text{ procent.}$

⁴⁷ $0,15 \times 1\,185 \text{ ansökningar} = 178 \text{ ansökningar} - 90 \text{ ansökningar} = 88 \text{ ansökningar.}$

innebär att statliga aktörer väntas lämna in cirka 33 ansökningar om stöd per år under den tid som återstår av programperioden.⁴⁸

Söktrycket för ansökan om utbetalning har inte kommit igång ordentligt än, men erfarenhet från tidigare programperiod visar att stödmottagare i de flesta fall endast ansöker om slututbetalning. Hittills har 247 ansökningar om utbetalning skickats in. Cirka 35 ansökningar om utbetalning handläggs fortfarande, men Jordbruksverket bedömer att de kommer beslutas innan föreskriften träder i kraft. Jordbruksverket uppskattar att ytterligare 528 ansökningar kommer lämnas in fram till programperiodens slut. Av dessa väntas statliga aktörer lämna in uppskattningsvis 79 ansökningar.⁴⁹ Ansökningar om utbetalningar kan skickas in till och med 2029. Efter att föreskriftsförslaget har trätt ikraft återstår fyra år och åtta månader av programperioden för att lämna in ansökan om utbetalning. Det innebär att statliga aktörer kommer att skicka in cirka 17 ansökningar om utbetalning per år.⁵⁰

5.2 Beskrivning och beräkning av förslagets kostnader och intäkter

Beräkning av förslagets kostnader och intäkter

Jordbruksverket har beräknat vilka administrativa kostnader och intäkter⁵¹ som följande regleringar väntas få för statliga aktörer:

- 1 kap. 4 och 4 a §§ om vilka bestämmelser som det är möjligt att bevilja undantag från vid särskilda skäl.
- 2 kap. 19 § om vilka uppgifter ansökan om utbetalning ska innehålla.

Jordbruksverket bedömer att de administrativa kostnader som genereras av föreskriftsförslaget uppgår till 829 kronor per år.⁵² När den befintliga föreskriften om stöd från havs-, fiskeri- och vattenbruksprogrammet togs fram var förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning gällande. I den förordningen fanns det inte något krav på att beskriva eller beräkna statliga aktörers kostnader och intäkter.

Jordbruksverket kan därför inte uppskatta hur stor administrativ kostnad som föreskriftsförslaget upphäver. Jordbruksverket kan inte heller uttala sig om

⁴⁸ $88 \text{ ansökningar} / 2,67 \text{ år} = 33 \text{ ansökningar}$.

⁴⁹ $0,15 \times 528 \text{ ansökningar} = 79 \text{ ansökningar}$.

⁵⁰ $79 \text{ ansökningar} / 4,67 \text{ år} = 17 \text{ ansökningar}$.

⁵¹ Med begreppet intäkt avses här en kostnadsminskning.

⁵² $216,20 \text{ kronor per år} + 612,57 \text{ kronor per år} = 828,77 \text{ kronor per år} = 829 \text{ kronor per år}$.

föreskriftsförslaget innebär en ökad eller minskad administrativ börda för statliga aktörer.

Statliga aktörers kostnader och intäkter beräknas enligt Tillväxtverkets formel för förändrad tidsåtgång: förändrad tidsåtgång x (lönekostnad x 1,84) x frekvens x population.

Schablonvärdet 1,84 inkluderar semesterersättning, arbetsgivaravgifter och en overheadkostnad. Overheadkostnaden är ett schabloniserat påslag om 25 procent av den övriga kostnaden. Den omfattar kostnader som all verksamhet har, till exempel kostnader för företagsledning, lokaler och försäkringar.

Vid beräkning av statliga aktörers administrativa kostnader utgår Jordbruksverket från att de har en lönekostnad om 235 kr per timme. Beloppet som används baseras på den enhetskostnad om 340 kronor som ersätter stöd för eget arbete enligt 3 kap. 24 § i föreskriften.⁵³ Jordbruksverket bedömer att stödsökande eller stödmottagare kan utföra de administrativa uppgifterna på egen hand, det vill säga utan extern hjälp.

1 kap. 4 och 4 a §§ Undantag vid särskilda skäl

I 1 kap. 4 och 4 a §§ föreslår Jordbruksverket ändringar gällande vilka bestämmelser som det är möjligt att besluta om undantag från med anledning av särskilda skäl vid ansökan om stöd och utbetalning. Genom ändringen minskar det antal bestämmelser som stödsökande och stödmottagare kommer att kunna ansöka om ändring med anledning av särskilda skäl från. Jordbruksverket bedömer dock inte att det kommer leda till att antalet ansökningar om undantag med anledning av särskilda skäl som statliga aktörer lämnar in ökar eller minskar. Däremot kommer de ansökningar som stödsökande och stödmottagare lämnar in påverkas av ändringen.

Det har hittills inte inkommit några ansökningar om undantag med anledning av särskilda skäl inom havs-, fiskeri- och vattenbruksprogrammet. Men eftersom söktrycket för ansökan om utbetalning hittills varit lägre än förväntat och det bedöms komma in fler ansökningar om utbetalning kommande år, bedömer Jordbruksverket att det är rimligt att anta att det kommer inkomma några ansökningar om undantag innan programperiodens slut från statliga aktörer.

⁵³ Enhetskostnaden på 340 kronor inkluderar ett lönekostnadspåslag på 44,31 procent. Eftersom lönekostnadspåslaget täcks in av Tillväxtverkets schablonvärde 1,84 ovan, har Jordbruksverket valt att ta bort lönekostnadspåslaget från den timkostnad som används för beräkningen av statliga aktörers administrativa kostnad. Lönekostnaden i beräkningen på 235 kronor är alltså enhetskostnaden för eget arbete exklusive lönekostnadspåslag.

Som nämnts ovan väntas statliga aktörer skicka in 33 ansökningar om stöd respektive 17 ansökningar om utbetalning per år efter att föreskriften har trätt ikraft till och med år 2027. Jordbruksverket uppskattar utifrån detta att statliga aktörer kommer lämna in en ansökan om undantag med anledning av särskilda skäl per år under den tid som återstår av programperioden.

Jordbruksverket uppskattar att det tar ungefär 30 minuter för stödmottagaren att fylla i ansökan om undantag med anledning av särskilda skäl.

Administrativ kostnad för förändrad tidsåtgång: 0,5 timmar x (235 kronor x 1,84) x 1 tillfälle x 1 ansökan = 216,20 kronor per år. Statliga aktörers administrativa kostnader till följd av regleringen om undantag vid särskilda skäl beräknas till ungefär 216 kronor per år.

2 kap. 19 § Vilka uppgifter ansökan om utbetalning ska innehålla

I 2 kap. 19 § föreslår Jordbruksverket att en ny punkt 12 läggs till, som anger att stödmottagaren ska lämna uppgift om denne är ett mikro-, små- eller medelstort företag i ansökan om utbetalning. Denna uppgift har hittills begärts in av den behöriga stödmyndigheten genom komplettering för de ansökningar där det varit aktuellt, men nu kommer frågan behöva besvaras i e-tjänsten i varje ansökan om utbetalning av alla stödmottagare oavsett organisationsform. Alla ansökningar om utbetalning som inkommer efter att föreskriften har trätt i kraft kommer alltså att omfattas av den föreslagna regleringen. Som nämnts ovan väntas statliga aktörer skicka in 17 ansökningar om utbetalning per år efter att föreskriften har trätt ikraft till och med år 2029.

Jordbruksverket uppskattar att tidsåtgången för att besvara frågan i e-tjänsten är begränsad för statliga aktörer. Jordbruksverket uppskattar att det tar ungefär 5 minuter för stödsökande och stödmottagare i genomsnitt att svara på frågan i e-tjänsten.

Administrativ kostnad för förändrad tidsåtgång: 0,08 timmar x (235 kronor x 1,84) x 1 tillfälle x 17 ansökningar = 612,57 kronor per år. Statliga aktörers administrativa kostnader till följd av regleringen om företaget är ett mikro-, små- eller medelstort företag beräknas till ungefär 613 kronor per år.

Ändringar kopplat till att tjänsten GhostGuard inte längre finns tillgänglig för rapportering från och med den 12 december 2024

Jordbruksverket föreslår ändringar kopplat till att tjänsten GhostGuard inte längre finns tillgänglig för rapportering inom åtgärden Insamling av fiskeredskap och akvatiskt skräp från och med den 12 december 2024. Jordbruksverket har uppmärksammat att de uppgifter som ska rapporteras in i GhostGuard inte behövs för att uppfylla stödvillkor inom åtgärden, och upphäver därför de bestämmelser som reglerar att stödmottagare ska lämna in

dessa uppgifter vid ansökan om utbetalning. Ändringen bedöms medföra en minskad administrativa börda för statliga aktörer.

Fram till och med 18 november 2024 hade 21 ansökningar om utbetalning lämnats in och beslutats av behörig stödmyndighet inom åtgärden. Det finns två ansökningar om stöd inom åtgärden som inte kommer hinna beslutas under 2024, som kommer påverkas av den ändrade regleringen i framtiden. På grund av det endast är två ansökningar som omfattas av regleringen bedömer Jordbruksverket att den administrativa lättningen är marginell och har därför valt att inte beräkna lättningen i tidsåtgången som ändringarna medför.

Det pågår ett arbete med att ändra havs-, fiskeri- och vattenbruksprogrammet 2021–2027. Genom programändringen kommer troligen medel omfördelas till åtgärden Insamling av fiskeredskap och akvatiskt skräp. Om medel tillförs, kommer antalet ansökningar som omfattas av regleringen att öka.

Reglering som inte påverkar kostnader och intäkter

I 1 kap. 4 och 4 a §§ föreslår Jordbruksverket även en ändrad hantering för vem som beslutar om undantag vid särskilda skäl. Jordbruksverket bedömer att regleringen kring vem som beslutar om undantag inte påverkar statliga aktörers kostnader och intäkter. Ändringen påverkar varken antalet ansökningar som inkommer eller vilka uppgifter och underlag stödsökande och stödmottagare behöver lämna. Ändringen påverkar endast hur behöriga stödmyndigheter hanterar ansöknings- och beslutsprocessen.

I 2 kap. 5 § föreslår Jordbruksverket att en ny punkt 6 läggs till, som anger att stödsökande ska bifoga övriga bilagor till sin ansökan om stöd, beroende på vad ansökan avser. Övriga underlag har hittills begärts in av den behöriga stödmyndigheten genom komplettering för de ansökningar där det varit aktuellt, men nu tydliggörs det i föreskriften. Jordbruksverket bedömer att regleringen inte påverkar statliga aktörers administrativa kostnader och intäkter, eftersom stödsökanden ska lämna in samma bilagor som tidigare. Ändringen påverkar därmed inte vilka uppgifter och underlag stödsökande och stödmottagare ska lämna in i ansökan om stöd respektive utbetalning. Förändringen avser bara ett förtydligande i föreskriften .

I 3 kap. 12 § föreslår Jordbruksverket att en mening läggs till i första stycket som anger att stöd inte lämnas för avgifter till myndigheter, kommuner eller domstolar. Jordbruksverket bedömer att regleringen inte påverkar statliga aktörers administrativa kostnader och intäkter, då ändringen endast avser ett tydliggörande kring vad som är stödberättigande inom investeringsstöden. Ändringen påverkar därmed inte vilka uppgifter och underlag stödsökande och stödmottagare ska lämna in i ansökan om stöd respektive utbetalning.

5.3 Beskrivning och, om möjligt, en beräkning av andra relevanta konsekvenser

Regleringen i föreskriften bedöms inte påverka staten på något annat sätt än vad som beskrivits i övriga delar av konsekvensutredningen.

5.4 Redogörelse för vilka åtgärder som har vidtagits för att förslaget inte ska medföra mer långtgående kostnader eller begränsningar än vad som bedöms vara nödvändigt för att uppnå dess syfte

Jordbruksverkets förslag på reglering baseras på en sammanvägd bedömning för att hitta bästa möjliga lösning utifrån vad som är möjligt och lämpligt att genomföra inom de rättsliga ramar som finns. I bedömningen har hänsyn tagits till stödsökande, stödmottagare och de behöriga stödmyndigheternas perspektiv. De förslagna ändringarna bedöms inte medföra mer långtgående kostnader eller begränsningar för stödsökande, stödmottagare och behöriga stödmyndigheter än vad som bedöms vara nödvändigt för att uppnå syftet med åtgärderna.

6 Bemyndiganden m.m.

6.1 Uppgifter om de bemyndiganden som myndighetens beslutanderätt grundar sig på

Jordbruksverket får meddela föreskrifter om stödvillkor, stödberättigande kostnader, lägsta och högsta stödbelopp och avdrag på stöd samt möjligheten för stödmottagare att vidta rättelse. Jordbruksverket får dessutom meddela föreskrifter om verkställigheten av förordningen (2022:1461). Dessa bemyndiganden finns i 5 kap. 11–13 §§ nämnda förordningen.

I tabellen nedan redogör vi för de bemyndiganden som respektive bestämmelse grundar sig i. De bestämmelser som endast ändrats redaktionellt, 2 kap. 3 § och 47 §, samt de bestämmelser som endast ändrats gällande upplysning till överordnade regelverk, 4 kap. 3–3 a §§, ingår inte tabellen nedan. Jordbruksverket anser inte att bemyndiganden för dessa bestämmelser är aktuellt.

Kapitel	Paragraf	Bestämmelse om bemyndigande	Relevant EU-lagstiftning (hänvisning till artikel/artiklar)
1	4	5 kap. 12 § förordning (2022:1461).	Ej aktuellt.
1	4 a	5 kap. 12 § förordning (2022:1461).	Ej aktuellt.
2	5	5 kap. 13 § förordning (2022:1461).	Artikel 63.1 förordning (EU) 2021/1060.
2	8	Bestämmelsen regleras redan i 22 § förvaltningslagen (2017:900).	Ej aktuellt.
2	15	Bestämmelsen regleras redan i 22 § förvaltningslagen (2017:900).	Ej aktuellt.
2	19	5 kap. 13 § förordning (2022:1461).	Artikel 63.1 förordning (EU) 2021/1060.
2	27	5 kap. 11 § förordning (2022:1461).	Artikel 63.1 förordning (EU) 2021/1060.
3	12	5 kap. 11 § förordning (2022:1461).	Artikel 63.1 förordning (EU) 2021/1060.
4	27	5 kap. 11 § förordning (2022:1461).	Artikel 63.1 förordning (EU) 2021/1060.
Bilaga 2	Avsnitt 2 punkt 10 och 11	5 kap. 13 § förordning (2022:1461).	Kapitel I och artikel 29 förordning (EU) 2022/2473.
Bilaga 4	Avsnitt 2 punkt 5	5 kap. 13 § förordning (2022:1461).	Kapitel I och artikel 29 förordning (EU) 2022/2473.
Bilaga 4	Avsnitt 9 punkt 5	5 kap. 11 och 13 §§ förordning (2022:1461).	Artikel 63.1 förordning (EU) 2021/1060.

6.2 Bedömning av om regleringen överensstämmer med eller går utöver de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen

Jordbruksverket bedömer att regleringen i föreskriften överensstämmer med de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till EU.

Regleringarna bedöms inte heller gå utöver den reglering som krävs enligt förordning (EU) 2021/1060 eller förordning (EU) 2021/1139. Jordbruksverket anser att tilläggen samt de ändrade bestämmelserna i föreskriften behövs för att motsvara och leva upp till de regleringar som fastställs i EU-förordningarna. Jordbruksverket har strävat efter att endast införa bestämmelser som behövs, men har lagt till och ändrat vissa regleringar i syfte att förtydliga vilka uppgifter och underlag som stödsökande och stödmottagaren behöver lämna in och vad som är stödberättigande.

6.3 Ange skälen i det fall förslag syftar till ett genomförande av EU-direktiv i nationell rätt som går utöver direktivets miniminivå

Jordbruksverket bedömer att detta inte är aktuellt att redogöra för.

6.4 Bedömning av om särskild hänsyn behöver tas när det gäller tidpunkten för ikraftträdande och om det finns behov av speciella informationsinsatser

Föreskriftsändringarna är planerade att träda i kraft den 15 april 2025, då ändringar i förordningen (2022:1461) om stöd från Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden träder i kraft.

Jordbruksverket bedömer att det behövs riktade informationsinsatser gällande ändringarna kopplade till att stöd inom åtgärden Investeringar för utveckling av hamnar och landningsplatser ska lämnas enligt förordning (EU) 2022/2473, som en följd av ändringar i förordningen (2022:1461). Framförallt bedöms det finnas behov av riktade informationsinsatser gällande vilka stödvillkor som gäller för åtgärden och vad som är stödberättigande. Det finns även behov av informationsinsatser om övriga ändringar i föreskriften och ikraftträdandedatum för ändringarna. Sådana insatser sker exempelvis via Jordbruksverkets webbplats. Samrådsorgan och remissinstanser får information via e-post när föreskriften är beslutad.

6.5 Beskrivning av hur och när konsekvenserna av förslaget kan utvärderas

Konsekvenserna av förslaget utvärderas löpande under programperioden.

7 Samråd

Beskrivning av tidigt samråd

Tidigt samråd har inte ägt rum.

Kontaktperson

Alma Blake Elmvall

Utvecklings- och samordningsenheten, Jordbruksverket

Telefon: 036-15 00 00

E-post: projektochinvesteringsstod@jordbruksverket.se